

novembre 1996 núm. 172 175 PTA.

LLUCMAJOR

de pinte en ample

S'ESTALELLA S'OMPLE D'ESTRELLES

100 cl.

25% vol.

XAROP
d'en
CORI

F. Vidal

Elaborado por Destilerias F. Vidal Catany, S.L. - C. San Francisco, s/n.

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7/5497 - Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182/PM

♦
EDITA

Obra Cultural Balear de Lluçmajor

♦
INFORMACIÓ I PUBLICITAT

C/ Bisbe Taixequet, 105 (Lluçmajor)

♦
DIRIGEIX
Catalina Font

♦
COL·LABOREN

Sebastià Alzamora	Ignasi Barceló
Miquel Barceló	Miquel Bezares
Lluçia Caldés	Celso Calviño
Francina Capellà	Miquel Cardell
Sebastià Cardell	Joan Clar
Antònia Font	Bartomeu Font
Joana Font	Catalina Garau
Maties Garcies	Miquel Janer
Franc Jaume	Joan Jaume
Coloma Julià	Benet Llompart
Antoni Llompart	Jaume Manresa
Llorenç Mascaró	Antoni Monserrat
Apol·lònia M. Monserrat	Joan Monserrat
Francisca Mut	Guillem Oliver
Jaume Oliver	Margalida Palou
Bartomeu Prohens	Nanda Ramon
Sebastià Rubí	Josep Sacarès
Jaume Salvà	Miquel Sbert
Tomeu Sbert	Catalina Serra
Jerònia Socies	Joan Socies
Gabriel Thomàs	Arnau Tomàs
Jeroni Tomàs	Antoni Vadell
Bàrbara Verdera	Francesc Verdera

♦
IMPRIMEIX

ETIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, nº 2
MANACOR

♦
El pensament de la Revista s'expressa
només a través de l'Editorial

Editorial

Lluçmajor s'ha posat en marxa

Llorenç Villalonga deia que una de les característiques dels tòpics és que sempre contenen la veritat. De vegades l'exageren, per ventura la deformen, però no la perden. La sentència de l'escriptor mallorquí ve com anell al dit a la declaració d'intencions de la jove Associació de Comerciants i Empresaris de Lluçmajor: "Volem dir que aquest no és un poble adormit, que els seus comerços i les seves empreses ofereixen els seus serveis i els productes en qualitat i condicions tan bones o millors que a qualsevol altre poble, i que estam disposats a demostrar-ho".

Això diu la nota dels empresaris publicada a "Lluçmajor de pinte en ample" al número del proppassat mes d'octubre. Que els empresaris afirmen que Lluçmajor no és un poble adormit no hauria de ser motiu de preocupació si no fos perquè existeixen alguns motius per suposar que aquesta no és justament la visió de Lluçmajor que tenen alguns dels seus responsables municipals. N'hi ha prou a fullejar les planes dels diaris i repassar programes de ràdio i de televisió per comprovar la poca promoció que fa l'Ajuntament del nostre poble. Tota la pólvora es gasta en la Darrera Fira i si un coet queda per a la resta de l'any, fins i tot es desaproveiten els restants després de les jornades de fires.

S'ha anunciat per tot arreu l'arribada de la companyia Aier Europa a Son Noguera i la tramitació de les primeres llicències a les indústries pioneres a instal·lar-se al polígon industrial. Esperem, idò, que aquells que tenen la responsabilitat de prendre les decisions també decideixin estirar el carro de la dinamització del nostre poble.

Així l'eslògan que resumeix les intencions dels empresaris llucmajorers farà realitat la sentència de Llorenç Villalonga: "Els tòpics contenen la veritat".

Acte d'E a Lluçmajor

El coordinador general d'Esquerra Unida, Eberhard Grosske, va parlar el passat dijous 31 d'octubre al Teatre Recreatiu, sobre la política autonòmica, l'Educació pública i el retall de les pensions; aiximateix es va referir als casos judicials contra Gabriel Cañellas.

També va intervenir Manolo García, responsable d'Esquerra Unida a Lluçmajor, qui va parlar de la política municipal, del desgavell urbanístic, del port esportiu de S'Estanyol i del deute municipal. ♦

Agenda

(Coses per fer)

- No caçar espècies protegides ni amb mètodes il·legals (cassettes, filats, ginyols...)

- Respectar l'entorn a l'hora d'anar a cercar esclatassanes i bolets.

- Anar a s'Estalella a veure el rodatge de la pel·lícula que hi filmen.

- En lloc de veure el futbol per la televisió anau a veure els equips de Lluçmajor, vos tocarà el sol o la brusca i fareu poble.

- Per conèixer bé Mallorca anau d'excursió amb el Grup de Muntanyisme. Per a informació anau al Centre d'Informació Juvenil.

Això ho hem d'arreglar

- El pressupost de l'Ajuntament que contempla com entrades algunes partides de cobrament dubtós.

- El mal estat d'algunes canals que quan plou banyen els vianants.

- La invasió dels carrers llucmajorers per adolescents amb patins que no miren gens prim, ni per ells ni pels altres.

- El desbordament dels contenidors de vidre i paper. No tota la culpa és de l'Ajuntament, moltes vegades és dels que deixen les botelles o els papers defora dels contenidors.

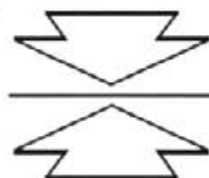
- Les canastres de bàsquet del col·legi de Son Verí de s'Arenal, fa un any que estan espatllades.

- El consum innecessari de les faroles del polígon.

- La manca d'il·luminació a la rotonda de la carretera d'Algaïda. (Totes les maces fan mal). ♦

**CENTRE RECONeixEMENT
MÈDIC - PSICOLÒGIC**

Antoni Isern Oliver

METGE OCULISTA

Dra. Núria Busquets

(EQUIP CLINICA JUANEDA)

CERTIFICATS MÈDICS
PER AL PERMÍS DE
CONDUIR I D'ARMES

OBERT ELS DILLUNS
de 17 a 19'30 hs.

C/ Antoni Garcias 1-A
Tel. 66 22 82 (Lluçmajor)

CITA PREVIA
Tel. 66 22 82 - 28 94 58

Plenari de l'Ajuntament (28-X-96)

Arnau Tomàs.-

A qui pertany el solar del carrer Bisbe Roig?

- El dictament de l'expedient d'investigació de la titularitat del solar del carrer Bisbe Roig, s/n, l'aprovació de les condicions tècniques, econòmiques i administratives per al dret de superfície de terreny municipal a s'Arenal, i la ratificació del decret d'interès social per modificar l'ús de l'edifici existent del Centre de Simuladors de Vol al Polígon Industrial de son Noguera, varen ser els assumptes més importants aprovats a la darrera sessió plenària de caràcter ordinari, celebrada el propassat dilluns dia 28.

Tanmateix, com ja és habitual, varen ser rebutjades pel govern municipal, les tres mocions presentades pel PSIB-PSOE, la primera sobre la prevenció de l'absentisme escolar, la segona sobre la limitació del pas de vehicles pesants al centre de la ciutat i la tercera referent a les gestions per aconseguir que a Lluçmajor se celebrin determinats jocs de la Universiada 99.

De qui és el solar?

- Sobre el polèmic solar del carrer Bisbe Roig, que en el seu moment va ser comprat per la desapareguda Cooperativa "La Nueva Vida" i que durant la Guerra Civil fou confiscat pel Movimiento Nacional, igual que tota la resta dels seus béns, sembla que l'esmentat solar fou venut pel propietari inicial titular de l'escriptura, tot i que el solar figura a l'inventari de béns de l'Ajuntament de Lluçmajor. Un embull sobre el qual, Lluç Tomàs, en defensar la proposta, va al·legar que l'Ajuntament no té cap document titularitat, per la qual cosa procedeix a cedir el solar al seu comprador, Sr. Ginard, i regularitzar d'una vegada aquesta propietat. No obstant, el PSOE, representat per Antoni Garcies, va votar en contra explicant que el solar pertany a la Cooperativa, malgrat no té escriptura pública, havia pagat els terminis del solar i els rebuts de la contribució. Llompart, del PSM, es va abstenir tot i que va afegir que "L'Ajuntament no pot cedir tan fàcilment un solar que figura al seu inventari".

La ratificació del decret d'interès social per la modificació parcial i ampliació d'ús de l'edifici de Simuladors de Vol al Polígon de son Noguera, va ser aprovada amb els vots en contra del PSOE i amb l'abstenció del PSM. El regidor d'urbanisme, Sr. Joan Jaume, va dir que l'adquisició del Centre i l'ampliació reportarà grans beneficis per al

municipi i molts llocs de treball. Garcies va contestar que aquest no és sistema per augmentar l'interès social en qualificar el sòl d'industrial i que les presses no duen enlloc i que cal comprometre Air Europa per tal que no passi el mateix que amb la British Caledonian i no només donar facilitats. D'altra banda, A. Llompart va afegir que "estam escalivats amb el que ha passat en aquest centre i que no s'han de donar tantes facilitats a aquestes Empreses que després no acompleixen les promeses".

La modificació de la concenssió del dret d'edificació al terreny municipal, a canvi de l'edifici del ruïnós Hotel Maracanà, va tornar ser tema polèmic i aprovat en contra dels grups de l'oposició. Garcies va dir que si abans no li semblava bé la modificació primera, pitjor li sembla aquesta, ja que "han canviat les condicions en favor del concessionari". I el regidor nacionalista va afegir que "és increïble que es donin aquests tipus de regals als empresaris". D'altra banda, el regidor popular J. Jaume, va tornar reiterar que aquesta concessió suposa molts avantatges per al municipi perquè es pot comptar a s'Arenal amb un Centre de Salut, aparcaments i l'agrupament de totes les dependències municipals.

Les mocions del PSOE foren rebutjades pel grup governant, que, a través del portantveu Lluç Tomàs, va dir que no procedien per ser de signe oportunista i que, a més els temes ja estaven gestionats pel consistori. Pel que fa a la circulació de vehicles pesants pel case urbà de Lluçmajor, va dir que la majoria ho fan per les rondes i només entren pel repartiment i serveis que han d'efectuar-ho, de manera inevitable. I sobre la Universiada, ben curiosament, el PSM també va votar en contra de la moció, amb dures paraules de Llompart, que la Universiada està mal organitzada, sense pressupost ni bones perspectives.

Atres temes aprovats

- Numeració postal de diverses urbanitzacions.
- Expedient de contractació de subministrament de combustible dels vehicles municipals.
- Ordenança del preu públic per al servei de recollida d'animals a la via pública i la seva custòdia.
- Creació del Patronat de la Residència d'ancians i del Centre Migjorn.
- Renovació del Conveni d'ajut a domicili amb Inserso i sol·licitud de subvenció. ♦

expert

ELÈCTRICA

Calafat

Sens dubte te convencerà

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Lluçmajor)

C/. Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

- Centre Coordinador -

Biblioteca pública municipal de s'Arenal

Ajuntament de Lluçmajor
C/. Berga, 64

07600 s'Arenal (Lluçmajor)
Tlf. 49 00 02

Horari: De dilluns a divendres de 15'30 a 20'00. Dissabte de 10'00 a 13'00

Novetats

- Llibres -

Josep M. PALAU I CAMPS: Unes lligacames negres
Miquel MAS FERRA: Camí de Palau
Vicenç VILLATORO: Memòria del traïdor
Oriol VERGÉS: Els Boira en un xip
Damià HUGUET: Les fites netes
Gabriel SABRAFIN: Entre el foc i el fum
C. CAVAFIS: Poemes canònics
Antoni VIDAL FERRANDO: El batec de les pedres
Seamus HEANEY: La literna del espinó
Silvia AYMERICH: Els déus de Califòrnia
Nick HORNBY: Alta fidelitat
David LODGE: Terapia
Timorhy MO: Agridulce
José Carlos LLOP: Consulados fantasmas
Jerònia PONS PONS: Companyies i mercat assegurador a Mallorca (1650-1715)
Victor GAYA: Manual per protegir-se de mestres i educadors
Antonio MARTINEZ TABERNER, Joan MAYOL SERRA (eds): S'Albufera de Mallorca
ALBAIGÉS I OLIVART: Diccionari dels noms de noi
ALBAIGÉS I OLIVART: Diccionari dels noms de noia

Novetats infantils i juvenils

- Videos -

«La petita locomotora», Dave EDWARDS
«Imatges i sons de l'aigua», Serveis de Cultura Popular
«Falix Ciències, I», Serveis de Cultura Popular
«Molt soroll per res», Kenneth BRANAGH

- CD -

Ossifar en directe
UC, Entre la mar i el vent
La genial obra de Raphel Pherrer
Banda sonora de Braveheart
OASIS, (What's true story) Morning glory?
EURYTHMICS, Greatest hits

Consell Insular de Mallorca

S'Arenal

Trobada de ball de bot a S'Arenal

Tomeu Sbert.-

Vistosa trobada de grups de balls folklòrics

Va tenir lloc la celebració d'una diada de balls folklòrics a s'Arenal. Un bon nombre de grups de ball de bot feren una trobada a les instal·lacions d'Aquacity í, apart de disfrutar del complex, la veritat és que els tradicionals balls mallorquins delectaren al llarg de tot el dia. Aiximateix el bon temps va propiciar l'assistència de molts turistes que aplaudiren les repetides actuacions. Tots els grups actuant, a primeres hores de l'horabaixa, ho celebraren amb una torrada a base de lloc, llangonisses, botifarró, vi i qualque esclata-sang. Tot això acabà de conformar una diada de primera que, segons ens manifestaren, es tornarà a repetir el proper any.

Plataforma contra la delinqüència

Des de fa uns mesos s'ha format una plataforma de comerciants, on té cabuda altra gent, constituïda per fer front a la delinqüència que, des d'uns anys va en augment significatiu. S'estan fent visites a les autoritats corresponents per intentar que durant l'hivern es conservi la majoria de vigilància policial i s'ha assegurat que aquesta es mantindrà.

Dues reunions han tengut els associats al local dels hotelers, al carrer Marbella. A la darrera presidiren la reunió, juntament amb la presidenta Aina Rodríguez, els senyors Josep Oliver, Bartomeu Deià, Josep Llabrés i Rafel Salas. Sembla que el tema és més greu a la part ciutadana que no en la llucmajorera. De totes formes es tracta d'un assumpte greu i els batles Fageda i Oliver, com també la delegada de Govern i altres autoritats han manifestat que es procurarà, durant tot l'any donar els millors serveis de vigilància possibles.

Millora el futbol

El primer equip de la UD Arenal està en una línia de millores en tots els aspectes. El president, Pep Dols, ha aconseguit formar una junta directiva amb gent que treballa i a més, regna l'amistat i la concòrdia. Tenen els llibres al dia, la comptabilitat a disposició de tothom i una majoria de jugadors locals al planter. Els dos darrers partits, a l'hora de donar-vos aquesta informació han esta victòries: a s'Arenal (3-0) contra el Consell i, sorpresa!, victòria a Llucmajor, contra l'Espanya per 1-3.

Notícies breus

- Bernat Avargues Ortola, un bon amic, ens deixà per a sempre, als 30 anys d'edat. Col·laborador incansable a festes i actes culturals, fou president i co-fundador del "Grup Amics dels Reis d'Orient". Un accident de circulació en tengué la culpa. Que descansi en pau.
- El club de bàsquet Arenal-Hidrobox triomfà a fora. Sembla que farà una exitosa campanya, a la categoria de I Divisió, presidit per Guillem Boscana.
- El llucmajorer Fra Antoni Rafal Caldés, TOR, morí fa uns dies a la Porciúncula. Havia vestit l'hàbit franciscà des del 9 de juliol de 1931 i fou destre i mestre en l'art de les neules mallorquines. Que descansi en pau.
- Els rètols dels carrers de la part alta de s'Arenal van quedant quasi il·legibles. Sembla defecte de fabricació.
- El metge Rafel Dorado Pou va rebre un homenatge del poble de Galilea, on exercí durant 16 anys la medicina. Enhorabona, don Rafel.
- "Latino Cuart" es diu el novell grup musical format recentment per Guillem Roig, llucmajorer i principal promotor, Josep Ramon, organista, i les vocalistes Quina i Mònica.
- La cofraria Mare de Déu dels Dolors va celebrar una meravellosa festa religiosa amb motiu de la seva festivitat. Presideix Tina Sales.
- El col·legi Sant Vicenç de Paül ha ampliat les seves dependències escolars. Les germanes de la Caritat compraren la casa veïnada al seu convent, allà on visqué molts anys el metge Josep Mir Colomar. És directora del col·legi sor Catalina Bosch.
- El legendari corredor ciclista, Frederic Martín Bahamontes, va ser a l'hotel San Diego. Conversàrem amb ell: "Sempre que vénc a Mallorca, vull estar a la platja de s'Arenal. És meravellosa". "Miquel Indurain hauria de córrer un any més, està en condicions, crec, de guanyar un altre Tour de França".
- Ha vengut molta gent durant aquest estiu però amb pocs doblers. Amb mal temps, pluges i vent, el mes de setembre, fan la temporada d'estada irregular i no de les millores. ♦

S'Estalella s'omple d'estrelles.

A. Font
Fotos: C. Julià

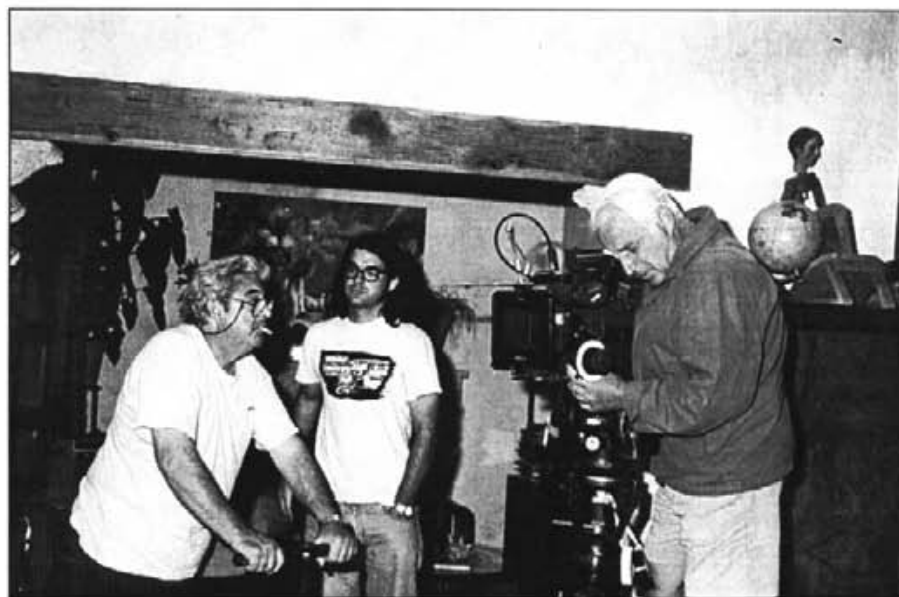
Durant poc més d'un mes S'Estanyol s'ha vist convertit en un gran plató cinematogràfic i, així, aquesta part de Lluçmajor darrerament tan polèmica ha contribuït encara més a fer realitat l'eslògan famós que tots coneixem, i és que a S'Estanyol ja s'hi volen ports ni a S'Estalella centrals, sinó hippis de llargs cabells que la convertiran per uns dies en l'Eivissa dels anys seixanta.

La història és més o menys la següent: una família es trasllada a Eivissa per tal de passar-hi les vacances d'estiu mentre aprofiten que el pare (Antonio Resines) hi roda una pel·lícula d'espionatge internacional. La família descobrirà un món desconegut per a ells i en notable contraposició amb la vida de gran ciutat que havien fet fins aleshores; la felicitat de la vida familiar serà l'element constant del guió i només es veurà torbada per algunes discussions conjugals o els petits mals d'amors que viuran els fills del matrimoni; la pel·lícula és, segons Resines, "un fragment de vida; una comèdia dramàtica on hi passa de tot, moments bons i dolents que ens emocionen, ens fan riure, i en definitiva ens toquen la fibra sensible".

La pel·lícula s'estrenarà amb el títol de "El tiempo de la feli-

Les cases de S'Estalella, escenari de la pel·lícula "El tiempo de la felicidad".

Moments abans de l'assaig.

8

Foto
Elan

Reportatges 36 anys al
Fotos carnet, etc. seu servei

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (Lluçmajor)

SPORTS

ca'n salom

Sabates

Infantil i juvenil

(Talles 18-40)

C/. Músic Joan Xamena, 12 • Tel. 66 14 84 • (Lluçmajor)

ciudad", i compta sens dubte amb un gran equip d'actors entre els quals destaquen Verónica Forqué (la de sempre, la de veu prima que sembla viure dins una bimbolla de felicitat ingènua), Antonio Resines (també el de sempre), Carlos Fuentes (el nou descobriment de la pantalla espanyola que enamorà a gran part de les adolescents a pel·lícules com "Antártida" i "Taxi"), Marfa Adán, Silvia Abascal (que ja tenen experiència en el paper de filles de Forqué a la sèrie televisiva de "Pepa y Pepe") i Pepón Nieto, treballant sota la direcció de Manuel Iborra, conegut principalment per l'anterior realització de "El baile del pato" i "Orquesta Club Virginia". Tots els mostraren d'allò més entusiasmats pel fet que el rodatge es realitzés a Mallorca tot i que tampoc no tindran gaire

Quique San Francisco, a un restaurant de S'Estanyol

temps per a fer turisme. Segons Iborra, tot i que l'escena transcorre a Eivissa, la pel·lícula no es roda allà perquè "L'Eivissa de fa vint-i-cinc anys, en la qual s'ambienta la història, ara ja no existeix, i hem pensat que aquest lloc vora el mar seria perfecte".

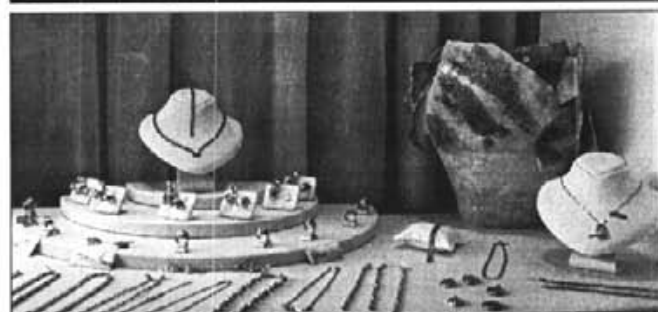
Ara, doncs, només cal esperar l'estrena i comprar l'entrada del cinema, després segur que tots ens ho passarem d'allò més bé i ens sentirem ben orgullosos quan ens reconeguem a nosaltres mateixos, tot i que indirectament, a través d'un mar i unes costes una mica nostres; i segur també que si param bé l'orella sentirem entre el públic una veu que digui "mira! allò es ca nostra" o "aquí és allà on anam a nedar cada diumenge horabaixa", i això, sens dubte, ens farà sentir una mica especials, una mica màgics, una mica famosos. ♦

JOIERIA I RELLOTGERIA

A Lluçmajor i a sa Pobla
visitau «CAS COTXER».

En lloc més no trobareu
els preus tan bons ni
la varietat que tenim

Plaça Espanya, n. 24 - Tel: 66 16 02 (Lluçmajor) • C/. Ramon Llull, 42 - Tel. 54 19 65 (Sa Pobla)

Quatre mots

José V. Esteban Martínez, cuiner de la setmana de caça de Ca'n Tià Taleca

Catalina Font
Foto: C.Julià

- Quins estudis ha de tenir un bon cuiner?

- Actualment molts cuiners surten de centres especialitzats, com l'Escola d'Hostaleria, però al meu temps era diferent. Ser un bon cuiner requereix molt d'amor i molta dedicació. Un bon cuiner ha de ser creatiu amb els

plats i ha de dedicar molt de temps. La bona cuina és molt elaborada i, a més, sempre "crees" els teus propis plats. Un cuiner ha de tenir, també, certa llibertat dins la cuina i aquí, a Ca'n Tià Taleca, la tenc tota.

- En què consistirà aquesta Setmana de Cuina de Caça?

- Consistirà en l'elaboració i presentació d'una sèrie de plats molt preparats l'ingredient bàsic dels quals és

la caça. Unes receptes bastant sofisticades amb perdius, guatlle, faisà, "corzo" i porc senglar. És una cuina pròpia d'aquest temps i es tracta de donar a conèixer les possibilitats de la caça. Esperam que tinguin molt d'èxit ja que és una novetat per a molta gent. L'únic problema que hem tengut ha estat amb el porc senglar ja que fins diumenge no donaven llibertat per caçar-lo, així que si no els puc aconseguir els substituïrem per un altre tipus de carn semblant.

- Quines característiques tendran aquests plats?

- Totes les receptes són totalment diferents. Cada tipus de carn, de pèl o de ploma, anirà acompanyada de la guarnició pertinent: nius de patata-palla, salses, hortalisses "glaçades"... De la carn, per exemple, de les perdius, es presenta només la pitrera sencera perquè de la resta se'n fa la salsa.

- Hi ha tradició de cuiners, a la vostra família?

- Ja ho crec. Tenc un germà que és maitre, una germana cuinera, un altre germà cuiner... Pràcticament tota la meva família, i això que és molt nombrosa, està relacionada amb el món de la cuina. ♦

NUEVO OPEL
CORSA
MI COCHE!

AUTOMÒBILS
LLUCMAJOR S.L.

Ronda de Ponent, 30 - Tel. 66 06 24 (Llucmajor)

Clínica Dr. Mir

Dr. FRANCESC MIR I FULLANA **— CIRURGIA OCULAR —**

Comunica la inauguració de la
consulta a Lluçmajor

Horari: dilluns dematí

Per sol·licitar hora
Tels.: 66 19 71 - 66 21 66

Carrer d'es Vall, 63 - Lluçmajor

Consulta Palma: dimarts i dijous
Tel.: 71 48 83

Restauració del retaule de la capella del Sant Crist de l'Esperança

Cofraria del Sant Crist de l'Esperança
Fotos: Fermín.-

Molts de vosaltres haureu pogut veure com aquest estiu ha estat en obre de restauració la capella del Sant Crist de l'Esperança; ara bé, com ha estat aquesta restauració és el que tot seguit us explicarem:

El retaule de la capella del Sant Crist de l'Esperança es trobava en un estat molt perillós d'enderrocament, i es feia ben necessària una restauració a causa del mal estat en què es trobaven les columnes salomòniques, amb especial incidència les dues centrals; per això es cregué convenient, tant per part de la Parròquia com per part de la confraria, posar-se en marxa per dur a terme com més prest millor la

restauració esmentada.

No cal explicar les dificultats existents perquè aconseguir que el Taller de Restauració Diocesà de Mallorca pugui fer la feina, sempre suposa posar-hi temps i paciència, a causa dels treballs que tenen acumulats. Malgrat aquestes dificultats, no s'escaimaren esforços per aconseguir-ho i a la fi, el 29 d'abril d'aquest any, la directora tècnica del taller, Antònia Reig, pogué analitzar el conjunt, fer les fotografies pertinents i posar-se a estudiar la forma de fer la feina, així com un pressupost aproximat del cost. També ens demanà que li facilitàsim totes les dades històriques de què disposam, per a la formació del corresponent expedient, cosa que un responsable de la confraria li va dur el dia 7 de maig de 1996.

Dins la primera quinzena de juny,

12

Te serveixen la seguretat i la comoditat. Els models de Fiat Marea, un espai de vida més gran que el d'altres cotxes. El cotxe que serveix més de seguretat i de comoditat. A més, serveix per a tot. És el cotxe que serveix per a tot.

part de Marea i un espai de vida més gran que el d'altres cotxes. El cotxe que serveix més de seguretat i de comoditat. A més, serveix per a tot. És el cotxe que serveix per a tot.

de tot el que serveix més de seguretat i de comoditat. El cotxe que serveix més de seguretat i de comoditat. A més, serveix per a tot. És el cotxe que serveix per a tot.

mentres el cotxe i un espai de vida més gran que el d'altres cotxes. El cotxe que serveix més de seguretat i de comoditat. A més, serveix per a tot. És el cotxe que serveix per a tot.

de tot el que serveix més de seguretat i de comoditat. El cotxe que serveix més de seguretat i de comoditat. A més, serveix per a tot. És el cotxe que serveix per a tot.

de tot el que serveix més de seguretat i de comoditat. El cotxe que serveix més de seguretat i de comoditat. A més, serveix per a tot. És el cotxe que serveix per a tot.

NOS MUEVE LA PASION. **FIAT**

TALLERS
CAÑELLAS - ROTGER

SERVEI OFICIAL
FIAT

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Lluçmajor)

el Taller va presentar al Sr. Rector, el pressupost aproximat, amb un cost inicial de 2,8 milions de pessetes, sense incloure els bastiments per fer la feina ni la part elèctrica, que calia canviar.

El Taller pretenia fer la feina els mesos de setembre i octubre, però es considerà adient per evitar molèsties, fer-la els mesos de juliol-agost, com es va fer.

El retaule, d'estil barroc, és format per un cos principal, i tres carers: dos de laterals amb pintures damunt fusta, i un de central amb la imatge del Sant Crist, quatre columnes salomòniques daurades amb fulls d'or fi aguanten el conjunt. A la part superior hi ha una figura de la Mare de Déu, i que sembla d'una època anterior.

Cinc o sis persones han duit a terme la restauració, diàriament, entre el 2 de juliol i el 16 d'agost, i ha passat per diferents fases:

En primer lloc es procedeix a fer una neteja, primer superficial, llavors una altra de més a fons, per llevar tota la brutor que ha anat agafant amb el pas del temps, i això, tant a la banda de davant del retaule com a la del darrera, per retornar-li els colors originals.

La segona consisteix en una desinfecció de totes les parts afectades per la formiga blanca, i una consolidació de les parts, així com fer el possible per evitar nous atacs d'insectes, per després fer una reintegració volumètrica de les parts que falten, i, finalment, es fan els retocs pictòrics oportuns, així com daurats i policromats, unificant tot el conjunt.

Entre les curiositats sorgides en aquesta feina, cal dir que es va estar a punt d'haver de tirar en terra la columna salomònica central-

esquerra, per la poca consistència que tenia, i haver-la de fer nova, la qual cosa desperava el cost, però gràcies a l'habilitat de la directora del grup, es va aconseguir salvar-la.

Una altra curiositat va sorgir quan, després de les primeres neteges, la imatge superior central, que a primera vista semblava un Sant, una vegada netejada va resultar ser la imatge de la Verge.

Un cop acabada la feina de les restauradores es retiraren els bastiments que cobrien tota la capella, i es va fer l'electrificació nova, que era necessària.

Amb totes aquestes obres quedava recuperat, per a les noves generacions, un dels retaules més antics i bells de la nostra Església, i molt estimat dels llucmajorers.

Des d'aquestes planes volem donar les gràcies a totes les persones que han contribuït a aquesta restauració, així com també comunicar-vos que el cost total haurà estat de 3,4 milions de pessetes. Si voleu aportar-hi la vostra ajuda, ho podeu fer directament als comptes de la parròquia, tot indicant que és per a la restauració del retaule del Sant Crist de l'Esperança, a la:

Banca March: 0061 001411 0086830223

"La Caixa": 21000052 10 0101208970

B. Crèdit Balear: 0024 6807 710700368111

"Sa Nostra": 2051 0032 27 19373112

Aprofitam també per convidar-vos a la missa que amb motiu de la festivitat del Sant Crist de l'Esperança, se celebrarà, si Déu ho vol, el proper dia 24 de novembre a les 20 hores. ♦

SEMAR

Indústries Semar, s.a

C/ Tomàs Moserrol, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES

La Sirena, S.A.

- Embolits
- Cuixols
- Formatges

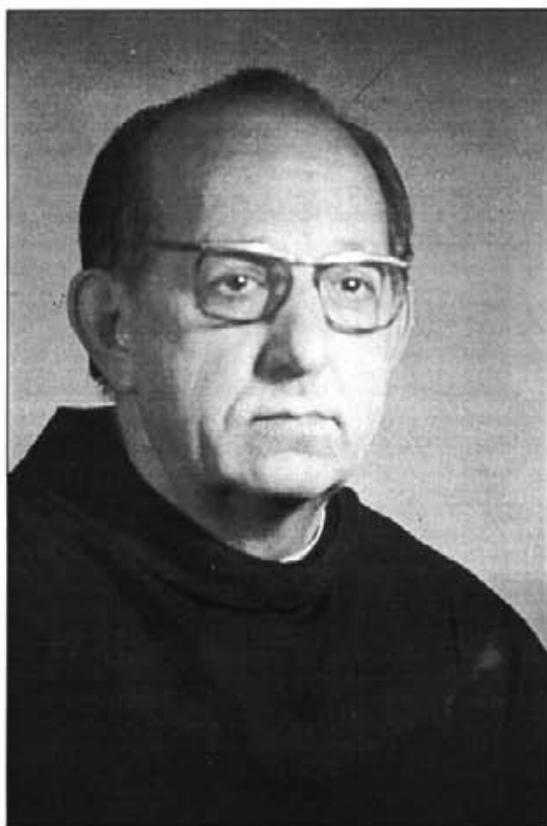
Avda. Carles V, s/n Tel. 66 23 11 (LLucmajor)

Necrològica

Fra Toni Rafal Caldés, 65 anys de franciscà del tor.

Bartomeu Font i Obrador.

El passat 22 d'octubre, a primera hora de la tarda, morí a la Porciúncula el nostre paísà i amic, fra Toni Velardell. Fou el primer que ingressà a la nova infermeria de recent construcció dotada dels darrers avançaments en malalties terminals. El diumenge abans ens havia comunicat personalment, en la millor confiança i alegria, que l'hi havien traslladat des del Convent de Sant Francesc de Palma i ja gaudia de les excel·lències de la Natura i dels cants dels aucells. El funeral del 23 a Sant Francesc, 33 sacerdots concelebrants de les diferents fraternitats franciscanes mallorquines i d'altres congregacions, sacerdots diocesans, a més de familiars i amitats fou demostració de l'afecte que tothom li professava. El cementiri municipal de Palma, el dia 24, va rebre sepultura assistint-hi el P. Provincial i alguns germans religiosos, mentre es resava l'oració: Oh Déu, davant qui viu tot el que està destinat a la mort i per a qui els nostres cossos, en morir no moren sinó que es transormen i aconsegueixen

una vida millor, us demanam humilment per vostre servent Antoni, no vulgueu que sigui allunyat de Vós...

En el número de la revista Llu-

major de Pinte en Ample del mes de febrer del 1986 li dedicarem una extensa entrevista que ell mateix rebé sorprès i content i això ens excusa, ara, de repetir el seu curriculum vitae encara que recordarem una breu seqüència biogràfica procedent de l'Arxiu de la Cúria Provincial.

Fou cantadoret del nostre Convent i allà hi aprengué de fer neules nadalenques que durant la seva vida de 82 anys l'han consagrat com un veritable artista i mestre d'aquella tradicional artesanía. El 1940 va formar part de la primera expedició de religiosos que deixaren Mallorca per fundar a Madrid el primer convent peninsular, la Residència d'estudiants Beat Ramon Llull i formà part de la primera fraternitat de la Parròquia de San Diego de Puente Vallecas. El 1949 fou destinat a Roma i de la Cúria General dels Sants Cosme i Damià passà a la Parròquia de Primavalle integrant la seva primera fraternitat i el 1952 va fer de cuiner a Sant Joan Degollat.

L'any 1953 passà a Sant Francesc de Ciutat i durant aquests 43 anys d'estada al mateix Convent ha servit els germans en religió cuidant de la roperias, porteria i sacristia de la Basílica. Visitava amb freqüència, preferentment els malats a Palma, i a Lluçmajor, el Convent de Sant Bonaventura, la Parròquia i familiars i amitats.

L'ideal i la vocació franciscanes de fra Toni s'expliquen molt bé per les seves paraules: N'hi ha hagut molts qui venien per esser sacerdots i, sense les facultats necessàries, no hi pogueren arribar; altres que venien per esser llecs, en canvi, han arribat a sacerdots. Jo vaig voler esser llec i ho continuu essent amb la mateixa il·lusió de sempre.

Descansi en pau i que la llum perpètua l'il·lumini. ♦

EURO - IDIOMAS

Lluçmajor

*Apreneu idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
natis i llicenciats*

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 • Lluçmajor • Tel. 66 11 33

Expedient Ll

Miquel Cardell.-

Poc a poc, però amb força creixent, així com avançava el segle i s'instaurava també per a nosaltres això que se sol anomenar la societat de consum, la civilització dels mitjans massius de difusió, d'informació o de manipulació, els eslògans han entrat a formar part del nostre univers mental, lingüístic, cultural.

Tots sabem què és un eslògan, a força de respirar-ne contínuament. En vivim envoltats, i, si de cop desapareixien, en semblaria que un gran silenci de mena misteriosa ha estès les seves ales sobre un món que probablement ens semblaria més opac, o tal vegada se'ns revelaria amb una fesomia inèdita, amb una nuesa de revelació que ens faria pegar un cop al front com aquell personatge de Molière que, de cop en sec, va descobrir que tota la vida havia parlat en prosa.

Tots sabem que és un eslògan; però què és. El Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans ens diu que és un lema, en l'accepció de *paraules d'un emblema expressives de l'objecte d'una empresa, d'una institució, etc.*, i també que és *una frase generalment breu adoptada com a símbol o divisa d'una empresa o activitat, principalment amb fins publicitaris o propagandístic.* Qui ens diu, però, o ens adreça, la frase, les paraules que formen aquest emblema, divisa o lema? A vegades és senzillament la veu en off, aquesta entitat dotada de certa impersonalitat, d'una qualitat abstracta semblant a la del narrador que ho sap tot dels relats clàssics, com si diguéssim la veu del relat o, en el cas que ens ocupa, la veu mateixa de la realitat, una mena de Sant Gabriel o Mercuri que seria el portaveu del món ideal que ens mostren les pantalles i les tanques publicitàries del qual les nostres pobres vides només en són una ombra, que s'hi pot assemblar més si feim tal o qual cosa o en com-

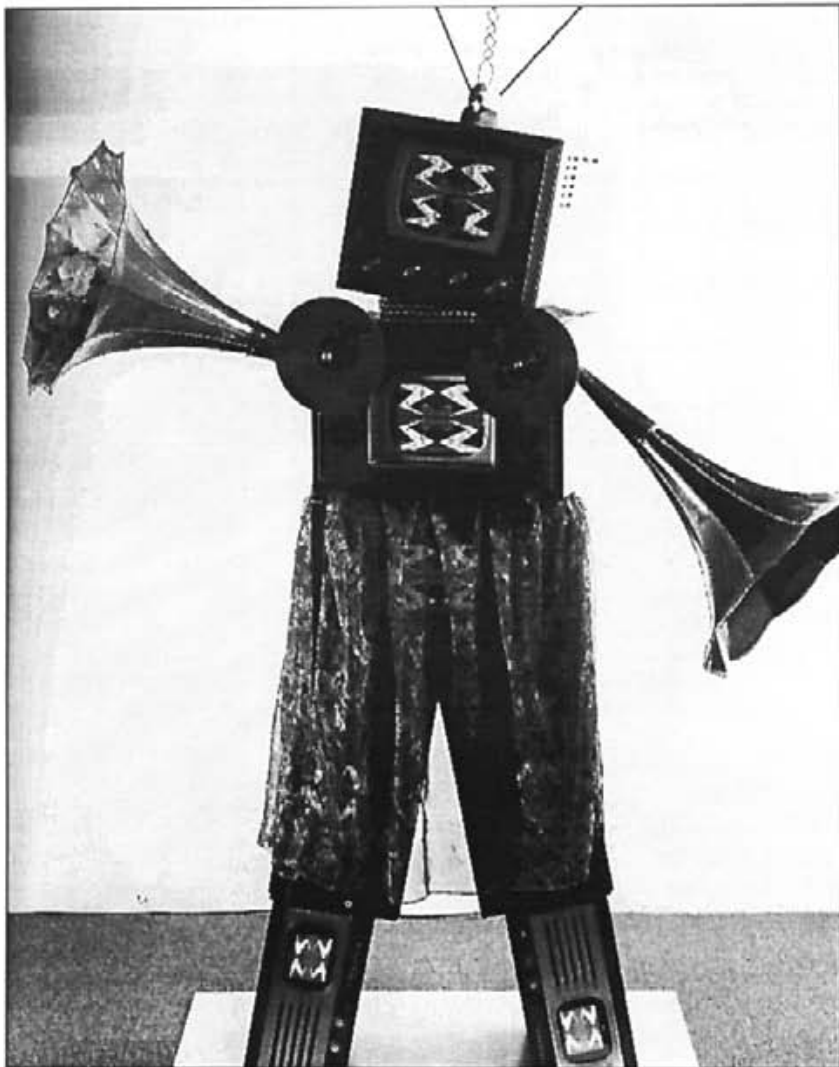
F. Pla Janini. Las Parcas. Gentilesa Fund. La Caixa

pram tal altra. Altres vegades la veu que ens parla és la de les empreses o entitats, la veu d'un nosaltres que esdevé així quasi humà, com si fos l'ànima mateixa de la multinacional o la Direcció General la que s'hi expressa, quan no és l'objecte publicitat el qui cobra vida per cantar-nos les seves excel·lències i contar-nos com de millor serà la nostra vida si correm al super més pròxim a fer la despesa. Així, els fregalls ens canten i ballen les seves habilitats i els pots d'insecticida ens garanteixen l'extinció del a molesta estirp de les mosques. Ens parla en aquest cas un objecte que és la síntesi, la idea de tots els objectes equivalents que trobarem a la botiga, animat, viu, dotat de vida quasi humana o més que humana com ho estaven els éssers de la naturalesa en la visió del món de les cultures animistes, que parlaven així de l'esperit del vent, del geni d'una malaltia.

El món, el nostre, primer i civilitzat món (no, per exemple, el dels ruandesos) és un gran mercat de característiques quasi celestials, el país de xauxa que ens posa a l'abast els dons complets de la cornucòpia, ordenats segons tècniques de psicologia de vendes als prestatges del mega-hiper, prometent-nos així participar d'una felicitat pròxima a l'ideal que veim cada dia a les pantalles. Unes pantalles que han esdevingut les places de la ciutat ideal, el món de referència, la visió del cel possible, així es presenta, a la terra. De manera que, segons la dita que ja ha esdevingut tòpica, res no és veritablement real si no surt a la tv. Paral·lelament, podríem dir que res no assoleix una existència plena i comprensible, pensable o imaginable, res no pot sortir de l'ombra misteriosa de l'impenetrable, res no assoleix una veritable essència fins que, per ell mateix o en

boca de la veu en off, parla i es revela pronunciant les paraules, pot ser efímeres, però màgiques del sortilegi, de l'eslògan que ens fa dir ah, aquest ets tu, aquesta és la teva realitat, a l'hora que, probablement, ens hi sentim lligats per llaços d'empatia i proximitat.

Heus ací, doncs, que per obra d'una associació d'empresaris locals, Lluçmajor, finalment, experimenta l'epifania, completa la gènesi o viu la metamorfosi que, de muda eruga informe, en fa papallona revelada. Habemus eslògan. I no em digueu, lectors amables que d'aquestes anotacions subjectives n'esperau sobretot branca i ventim de guixes contra autoritats incompetents, polítics de la dimensió desconeguda i vicis arrelats al nostre conuiu, no em digueu que potser això és començar la casa per la finestra, que amb tots els problemes que el nostre poble té i els que veu com li cauen a damunt com el coiot del Correcaminos bip-bip veu coontínuament que li cauen penyes disformes, més ens valdria, i més valdria als nostres coratjosos i preocupats empresaris, començar la seva obra corporativa pels fonaments de la casa comuna abans que per les torres embanderades de la propaganda. No m'ho digueu perquè ja heu vist, si les meves paraules vos ha convençut, que, avui per avui, aquell filòsof anglès que va establir que ser és ser percebut té més raó que mai, i que qualsevol realitat és imperceptible per definició fins que s'ha dotat de l'ànima pronunciable d'un eslògan. I no m'ho digueu, sobretot, perquè a una comunitat com la nostra, que, just, just, és res més que un conjunt aplevat de cases una devora l'altra enrevoltades d'un cinturó de saletoides i una òrbita d'urbanitzacions, que un grapat de gent, un grup de persones ençatin el projecte de col.laborar, de treballar conjuntament a fi de defensar uns interessos que entenen compartit, i comencin així a dibuixar un projecte, un futur destjat, ja és prou per merèixer, tal com aquest pobre fum majorer escalivat i sacorrat ho entén, un vot de confiança i un termini de recolzament respectuos. D'un esborrany de projecte, d'un inici d'acció, se'n pot esperar una observació de la realitat que compti què hi ha i ho compari amb el seu propi somni, i

Nam June Paik. «Gertrude Stein». Gentilesa Govern Balear

d'aquí se'n pot desprendre la sempre valuosa aportació d'una veu, d'una anàlisi, de denúncies, peticions, alternatives, desitjos i somnis que ens poden servir i estimular a tots en la feina d'inventar-nos un futur pel poble abans que la vida, que és tossuda, ens l'inventi pel seu compte.

Habemus, deia eslògan: *Lluçmajor, tot un món*. No es pot dir que sia gaire original, ni cap meravella poètica, però no podem negar que repica com un vals o una jota amb el seu ritme ternari, tan-tan-tan-tan. Podria ser, també, l'inici d'un spot en vers i una mica de ritme de rap: tot un món, més que un club, més d'un port, massa golfs, quatre vots, endeutats, mil xalats, un pactet...

No es pot dir que sia excessivament original, però també és vera que, en la seva ambigüitat, vol evocar una multiplicitat de possibilitats no

descobertes, com si diguéssim tot un món que podeu descobrir ara mateix i si no, no sabeu que us perdeu. Perquè no podem negar que la idea mateixa de món és una idea amb un antic prestigi associada sempre a la de complexitat i completesa. Pensem, per exemple, en com ha evolucionat durant segles la idea especular o comparativa de microcosmos i macrocosmos, que hauria vengut a dir que tot home conté i és ell mateix una imatge del món, a la manera de Sant Agustí, que veia en l'ànima humana com un mirall que en les seves potències de memòria, enteniment i voluntat reflectia, de manera misteriosa i essencial, la imatge mística de les tres Persones de la Santíssima i misteriosa Trinitat; o si voleu estirar l'elàstic del concepte, que cada home és, en ell mateix, un món inexplorat i contradictori i ric, poblat de jardins i ermassos, de voltes celestials i clavegueres infernals.

Segurament, per aquest camí, haurem de concloure que l'eslògan no

menteix, tot i que ens ve a diferenciar precisament esmentant allò que la possible realitat llucmajorera té un comú amb tantes d'altres realitats, es miri a l'escala que es miri.

Món, una paraula ampla, esquinçada i simultàniament carregada d'adherències per l'ús, com el buc d'un vaixell d'algunes i mol.luses dels mars navegats, que ens evoca tan l'específica i indefinida, fugissera, complexitat de l'objecte a què s'aplica com aquesta acceptació de realitat que ens fa concedibles realitats distintes, ordres de realitat que conviuen en algun pla metafísic o imaginari: el món de la literatura, el món de tal escriptor, l'apassionant món dels insectes, l'altre món, o, en un altre pla, fill de l'imaginació més o manco científica o parapsicològica del segle, els altres móns, les realitats virtuals, les dimensions paral.leles, els planetes misteriosos d'on arriben, en un Independence Day o La Guerra dels móns, o la de les Galàxies, invasors malèfics, perversos lladres de cossos, Aliens depredadors, o benèfics, angelicals ET's.

És en aquest sentit, cap a aquest món imaginari fet de fantasmes, universos paral.lels, extraterrestres i distint pelatge i inefables forces psíquiques que l'eslògan mostrat estira la

Hi ha altres móns; però són a aquest

meva imaginació. Llucmajor tot un món, hi ha altres móns però són a aquest, la veritat és allà defora...

D'aquesta manera, el lema o màxima que ens defineix una essència, una vaga especificitat al món de la realitat realista i mercantil, i ens permet aspirar a situar-nos amb tots els drets del perceptible i assequible a la geografia mental de l'illa, il.lumina la vila, als ulls de la meua imaginació rara i marciana, conegudament excèntrica inadaptada, amb els neons o els làsers o les metafísiques claredats que provenen del racó del laberint de la memòria on s'hi troben els mapes inabastables i evanescents de La di-

menió desconeguda, les galàxies de Star Trek, els paisatges boirosos de Twin Peaks o, per abreujar, les aventureres especulacions de Expedient X.

Es confirma així una intuïció que vaig expressar fa un grapat de mesos a aquestes mateixes pàgines, que té a veure amb la naturalesa paranormal de la nostra realitat llucmajorera. Com si habitàssim, pot ser sense saber-ho, al cor mateix d'un vòrtex inefable poblat de presències misterioses, obscurs pressentiments, secrets complots, l'Expedient LL. Com si l'influència, terrible per sinistre o per la por que ens fa la selva del que no coneixem, de les Bruixes que donen nom al Puig que ens presideix el viure, enxaletat i creixent ara sobre un niu de deixalles, com si la seva presència, dic, no hagués

estat definitivament abolida per l'envestida del Rei en Jaume i projectàs encara, calladament, sobre nosaltres les seves ciències secretes, les seves llibertats insospitables, les seves conxorxes malèfiques.

Expedient LL. No ens n'hauríem de sorprendre. No tendrien els agents Mulder i Scully na bona escarada si es proposaven aclarir el misteri de la base extraterrestre de S'Estanyol, incloses entrevistes misterioses i públiques del Batle i el President del Club a una hora que el mateix Batle havia dit estar massa enfeinat per rebre els ciutadans que s'oposen a la invasió?

17

PERRUQUERIA PUIGSERVER

HORARI: De dimarts a divendres
de 9 a 12 i de 15 a 19
Dissabtes
de 8 a 17

C/. Orient, 8 - Tels. 66 20 08 - 66 11 12 - 64 05 14

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

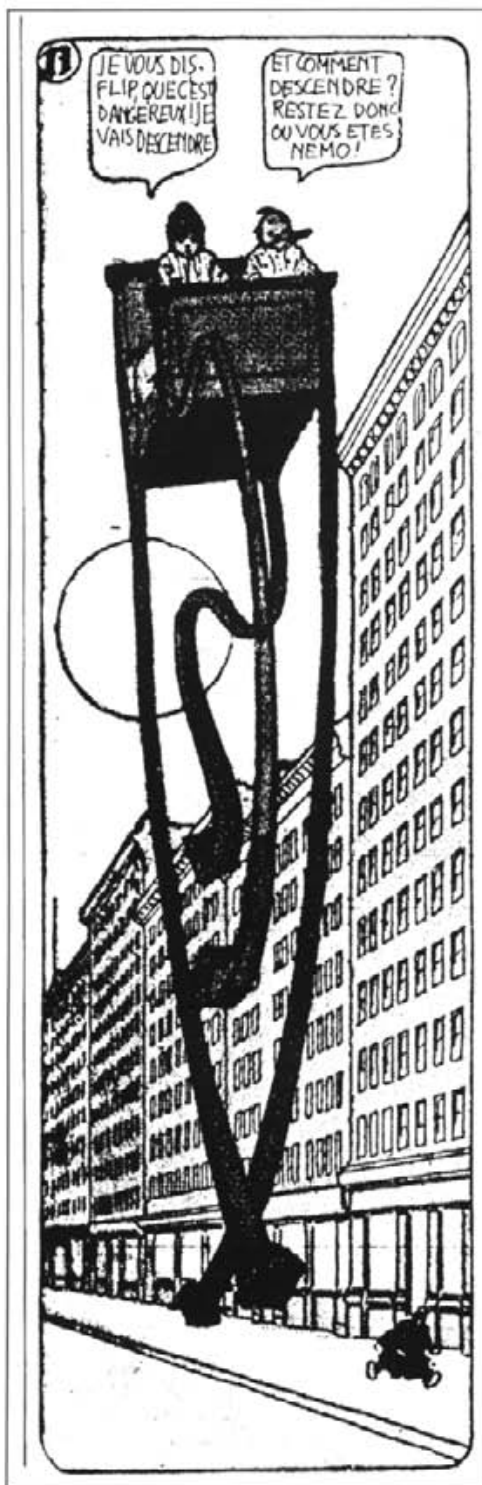
Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)
Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)
Divendres horabaixa (16'30 a 20h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

No haurien de malavejar a tota per tal de desfer l'obscur entrellat del pacte que permet l'estabilitat (la seva) al poder municipal? I si acabassin descobrint que el Túnel de Sóller passa per les Coves d'En Durí i desemboca a la nostra Marina, ben aprop de S'Estelella?

La meua imaginació patològica exagera, clar, em direu. Però observau com, ja a partir de l'any que ve, veurem materialitzar-se una autopista que existeix fa anys en forma virtual, clandestina, dissimulada sota les corbes asfaltades de Sa Calobreta de S'Arenal, en un argument de misteri que s'ha vist repetidament tenyit de sang d'automobilista. Demanau-vos si no és un miracle digne d'un xaman que, tal com estam les coses, les aigües depurades de la vila bastin per mantenir un camp de golf que no, de cap manera, xucla les aigües de l'acuífer que necessitam per abeurar la ciutat. No ens és lícit sospitar dels avions virtuals que apareixen i desapareixen devers Son Noguera, el Polígon fantasma de cada nit encesa, i es transformen ara, per màgia negra o blanca, en un interès social per fer-hi vuit-mília metres quadrats de seu de companyia aèria? i no ens serà més lícit demanar-nos per l'escamoteig misteriós que pot fer que tal sacrifici territorial no dugui feina a la vila?

Fantasies, imaginacions, dirà l'esperit racional, poc tendent a esperar que la pacífica i popular mascota es transformi en un gremlin en tocar aigua o pasta negra d'amagades alquímies. I ens respondrà amb xifres, requerirà fetes objectives. Per exemple sobre quin malèfic professor xiflat ha fet desaparèixer la política de normalització lingüística dels programes dels partits que ens gestionen o no. O retreurà estadístiques, com la que cantava, fa tres anys, que un 60% dels treballadors llucmajores es guanyen la vida al sector de serveis, devora només un 16 a la indústria, un 5 a l'agricultura i un altre 15% a la construcció. Faltaria saber quina part d'aquest darrer percentatge ha treballat durant anys al capítol arquitectònic i barraquista de l'urbanisme subterrani local, un autèntic expedient LL, o X, de construcció invisible que ara l'Ajuntament

Com si les bruixes del Puig...

es proposa combatre. Voldrà només cobrar peatge als Aliens xaleters? o realment es proposa posar ordre, canviar el creixement de cèl·lules mutants canceroses per un desenvolupament sostenible i civilitzat? Hi serà, si és així, a temps? Ara parla d'engarjolar els picapedrers qui s'obstinen, infraganti i tot, en la xaleteria negra. I aquests protesten. Com si els camells protestassin, argumentant la seva ne-

cessitat o els contrabandistes retra-guessin el seu legítim dret de prosseguir davant el codi penal. Quin no vol pols, que no vagi a l'era, i si hi va, que ho faci responsablement, sabent a què juga i que s'hi juga, com un adult, i no com un nin que vol robar les pomes i que encara li riguin la gràcia.

Tot un món, una pluralitat complexa i un punt extraterrestre que, massa sovint, més que d'escalivadura col·lectiva, de pura inòpia i passivitat, espera que el vent del món bufi a favor enlloc de dibuixar rutes sobre els mapes del desig i les cartes de la realitat que tenim i la que som entre tots i procurar arborar el vaixell, aparellar-lo amb el velam necessari i maniobrar a favor nostre, de cada un i de tots, en aquest equilibri impossible de pactes que deu ser un dels bessons del conuiu democràtic de fet. Sembla, i aquest deu ser el veritable Expedient LL, que molts, massa de nosaltres, pensam només que tenim drets injustificadament malmesos mentre els altres tenen deures extremadament negligits. O ni això. Ja ens queixarem en escaure's, i de moment endavant les atxes i cadascú a ca-seva i els cans a Can Coll. Començant per uns polítics que semblen majoritàriament presoners del negoci o el punt de vista, massa concentrats en retenir o procurar el poder per dedicar-se a escoltar, mirar més enllà del cercle partidari. Com si habitassen dins un eslògan i només en sortissin per vendre'ns l'eslògan electoral, que canta, però raona poc. Com si tots habitassem realment dins un eslògan, orfes de realitat, de somnis, de passat -que és memòria, tradició, cultura, fonament d'on aprendre-. Com si, presoners d'un eslògan, fóssim absents de l'altra realitat, la de pedra i somni, la de carn i os. Pot ser perquè a l'eslògan, virtuals i impalpables, purament imaginaris, habitam una realitat domesticada, tastam un glop d'utopia indefinida. Llucmajor, tot un món. L'expedient LL. La dimensió desconeguda. La realitat, allà defora, que ens sotja misteriosa i tos-suda. Ella si que sap qui va matar Laura Palmer. ♦

Foc i Fum (Una mica de tot)

Manolo García.

He de reconèixer que som un admirador de la qualitat literària del meu bon amic Miquel Cardell; som conscient que en les arts escrites mai no estaré a la seva alçada. A causa d'aquestes mancances ningú no s'estranyarà que intenti emularlo. Crec haver descobert "entre línies" en el teu anterior article en aquesta revista, un retrat a la meua persona, pel meu comportament a l'AMPA del Col·legi Rei Jaume III (o per les meves intervencions a les Assemblees al pavelló esportiu i a ca's Coix). He quedat de pedra: Mira Miquel, tots els meus fills -cinc són fills de na Jaumeta- han anat a ses Escoles. Aproximadament des del 79 en què va començar el major, al 2004 en què crec que acabarà la petita, hi van 25 anys, un quart de segle. Des del 79 al 94 (15 anys) havia intentat de formar part de l'AMPA. La meua militància política (*de tots coneguda i no oculta*) feia el miracle que on no "hi havia candidats", no sé per què en presentar-me, sortien de baix de les pedres i clar, era derrotat... llei de vida, què hi farem! Va passar que conincidírem, el Sr. Coll, tu i jo el mateix dia i a la mateixa hora i a la mateixa assemblea per elegir directiva de l'AMPA. Recordes com l'havien deixat els directius anteriors -no em referesc als seus negocis derivats de l'activitat al front de l'APA, no!- sense afiliats, sense estructura, sense res de res. Recordes que jo vaig proposar el sr. Coll com a President, i a tu i a mi com a Vice-presidents. En una paraula, després de 15 anys aconseguíem -segons la meua opinió- trobar pares que entenguessin la filosofia d'una APA. Mai no vaig tenir ambicions. De fet, els meus problemes, *¡ SABER QUE ESTAVA EN BONES MANS* va fer que dimitís, perquè tenia feina a EU, que m'absorbia i no podia treballar com pertocava. El problema radica, Miquel, en el fet que els pares només es mouen per proble-

mes concrets; això unit a la manca d'hàbit assembleari i democràtic fa que de vegades *les directives amb sentiment presidencialista* cregin que són el centre de l'univers i prenen decisions com a mínim *massa importants per a càrrec tan efimers*. Estaràs amb mi que els càrrecs electes a les associacions civils, els més conscients, haurien de potenciar les Assemblees amb més mesura, la participació, etc... Això evitaria *sentiments cocodríllics* de culpabilitat. I JA NO PARL MÉS DEL TEMA...

A GRANS MALS, GRANS RE-MEIS

Parlem clar: el deute municipal amb els respectius interessos anuals, mai no es podrà fer front amb la política financera que porten *els nostres imberbes governants municipals*. I dic imberbes perquè cap d'ells no duu barba, fins i tot el Sr. Rabasco se l'ha llevada. Perquè, vegem si per pagar, no ja mota, sinó interessos s'han d'habilitar més crèdits, arribarà que la bolla de neu serà més gran que l'Atlàntida. Fa falta un pla de sanejament a 20 anys consensuat amb totes les forces polítiques i socials d'aquest poble. Una altra de les mesures per les quals s'hauria de lluitar seria el canvi de la Llei de Règim local per la qual permetre de tenir accés als municipis al 25% dels recursos dels impostos; és a dir, 50% l'Administració, 25% a la comunitat i el 25% restant a les corporacions locals. *Srs. del govern municipal*, la vostra prepotència, ceguera política, egoisme visceral, ja han portat el CRACK econòmic a aquest poble. *Hauria d'existir responsabilitat penal i civil com per a qualsevol ciutadà.*

Hi ha conceptes jurídics tan abstractes!, que cadascú els interpreta segons convé als interessos propis. En aquesta terra nostra el concepte més abstracte és la figura jurídica d'*INTERES SOCIAL*, caramel.let que es ven per edificar AQUACITY, CAPOCORB, canvis a SON ANTELM, VI-

VA MARRIOT i SUR HOTELES, Regana i els camps de golf, BRITHS CALEDONIAN i ara AIR EUROPA amb el seu delfí, benzineries a gogó a germans, cosins i oncles de tinents de batle, PISTES DE COTXES amb els revolts Rabascos... Ai, Déu meu! Ja he dit que es venen com caramel.lets, allò que m'agradaria *saber-ne és el preu...*

No sé si pensau que només sé protestar, queixar-me i grunyar, quan algú, sigui persona o entitat fan les coses correctament som el primer a perdre el cul i felicitar-lo. Que la meua felicitació vagi més sincerament a la TV Lluçmajorera pel seu treball, sord però eficaç, sense mirament a un o a un altre color. Un 10.

Que el món va ser i serà un oi ja ho sé. Al 502 i també a l'any 2000. Diu una tonada de Joan Manuel Serrat en una cançó de la qual no record el títol però em ve a la memòria per explicar-vos el sentiment que tenc en enunciar que el nostre "popularíssim" senyor batle ha creat una plaça de treball malanomenada d'ASSESSOR DE RECURSOS HUMANS -vulgarment, dit capatàs o pilota general de plenari llucmajorer- remunerada amb la no menyspreable xifra de quasi "mig quilo" -500.000 pta. mensuals; plaça a dir, sense pressupos. Plaça de confiança personal del senyor batle, al més pur estil dictatorial. Roma no paga traïdors, però el Sr. Oliver-vulgarment dit, batle sí que paga favors.

Txat, txan! en edicions pròximes, continuarem parlant en aquesta espècie de FOC I FUM de les coses que passen al nostre municipi. D'allò bo i d'allò que és dolent, d'allò que s'ha d'alabar i del que s'ha de denunciar; parlarem, per exemple, de les places de pàrquing gratuïtes, sí, sí, com ho sentiu, de prejubilacions a càrrec de l'Ajuntament, de petits virreis de Taïfes, etc... Ah!, això sí, *a cara destapada.* ♦

La Palmera
es fasser

Histodiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

SA FILOA

C/. MELIÀ, 3 - LLUCMAJOR

Traves i obstacles a la Banda de Tambors i Cornetes de Badia Gran i de Badia Blava-Llucmajor

Joan J. Mestre (PSOE)

Com a cotribuent, com a votant, per tenir simpatia per les Urbanitzacions de Badia Gran i de Badia Blava i, sobretot com a admirador d'aquests nins que han començat a la banda de Cornetes i Tambors de les "Badies", vull manifestar una sèrie de puntualitzacions:

Com a primera qüestió, **ALABAR, ELOGIAR I APLAUDIR** tan brillant iniciativa de la Presidenta de la Tercera Edat, la d'organitzar i de formar la banda de tambors i de cornetes de les Urbanitzacions esmentades més amunt i que de moment tan poca o nul·la atenció mereix per part dels actuals llogaters al govern de l'Ajuntament, segurament perquè ja tenen els vots que l'any passat els varen prestar els residents de les "Badies".

A les festes de les Badies d'enguany, va actuar la banda de tambors i de cornetes, que avui ocupa aquest **ARTICLE DENUNCIA**, i dic que va acutar perquè en aquell moment, ningú va exigir cap document que els acreditàs, per tal que poguessin actuar i d'aquesta forma donar relleu

a unes festes que, de passada per als polítics de torn, s'aprofitaren del seu bon quefer. En aquest cas concret, la **SENYORA MIQUELA**.

Després de les comentades Festes d'agost, les activitats d'aquesta banda va quedar frenada com a conseqüència de les exigències de la **SENYORA MIQUELA**, que l'esmentada banda, presentàs els correponents estatuts de constitució. Davant la informació dels responsables que aquests Estatuts exigís encara no es tenien perquè es trobaven en tramitació, se'ls va contestar olímpicament per la regidora de torn, **QUE SI NO HI HAVIA ESTATUTS, NO PODIEN TENIR CAP ACTIVITAT**. Caldria demanar: els senyors del PP de l'Ajuntament ho fan tot en la legalitat, no tenen cap llenegada?

SIMPLEMENT AUTOTITZEN LA CONSTRUCCIÓ D'UNA BENZINERIA EN UN CANVI DE RASANT, AMB EL CONSEGÜENT I MANIFESTAT PERILL PER A QUI CIRCULA PER LA CARRETERA QUE VA DE LES URBANITZACIONS DE BADIA GRAN A BADIA BLAVA A S'ARENA.

O Impedeixen el tancament dels locals de la tercera edat de Badia Gran i autoritzen don Diego López que aquesta mateixa operació la pugui efectuar en alguna de les múltiples propietats que té...

O indiquen als pares dels nins que han d'acudir a les aules que s'han de construir, perquè les actuals són insuficients, **QUE L'AJUNTAMENT POSARIA ELS MATERIALS I ELS CORRESPONENTS PARES EFECTUASSIN LA CONSTRUCCIÓ D'AQUESTES AULES...**

Per acabar, voldria fer una crida a tots els residents de les "Badies"; Si vostè ha prestat el seu vot a les eleccions municipals, als senyors del PP, pensau l'actitud que tenen actualment, pensau què estan aconseguint per serveis a les Urbanitzacions i sobretot teniu en compte de la forma que gestionen el Govern Municipal: **HO VOLEN TOT PER AL POBLE, PERÒ SENSE EL POBLE!** ♦

20

BAR - CAFETERIA

CAN LAMPINO

- Menús casolans diaris
- Gran variació de plats combinats
- Pizzes casolanes fetes al moment
- Tapes variades
- Carn a la brasa
- Terrassa amb jardí

C/. de Gràcia, 59 (Llucmajor)

Boutique

C/. Impremta, nº 1 - (Pas d'en Quint)
Tel (971) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

Xerrades de cafè

Un que escoltava.-

- Ara, a la fi, s'hauran acabat els cans a lloure.
- I això?
- Sembla que el nostre Ajuntament vol organitzar un servei de recollida d'animals abandonats dins tot el terme de Lluçmajor.
- Idò si que en tindrà, de feina, perquè tant per Lluçmajor com per s'Arenal, es veuen molts cans a lloure.
- Però això no vol dir que estiguin abandonats, perquè quasi tots tenen amo, però com que és més còmode tenir-los a lloure que guardar-los així com pertoca, idò van per lliure i fan allò que els dóna la gana.
- La qual cosa vol dir que pixen i caguen allà on volen.
- Exacte, però quasi mai davant les façanes de la casa dels seus amos.
- Saps que ho són, d'intel·ligents, aquests animals!.
- I els seus amos també, perquè així es lleven moltes preocupacions.
- Però el que és més normal seria que si no volen tenir cura del ca, o no poden, és millor que no en tinguin, i no facin la brutor als veïnats.
- Això és el que fa referència als cans que diuen de companyia, ja que els altres més grans, de les finques, encara són més grossos que el fasser.
- Sí, quan estan afemagats, saps que en fan, de malaveig!!.
- Sobretot quan s'ajunten una guarda i maten totes les ovelles, gallines, i tota mena d'animals domèstics que troben al seu pas.
- Però de totes maneres fa molt de temps que dins el terme de Lluçmajor no he sentit a dir que hi hagi hagut cap carnisseria d'aquestes.
- Però, com deia, és un problema que vol resoldre el nostre Ajuntament posant aquest nou servei, perquè diuen que ho prometeren al programa electoral...
- Idò això és sagrat...
- Però no diuen que seran els encarregats d'agafar els cans.
- Supòs que els policies municipals...
- Idò n'hauran de posar més, perquè els que tenim no basten per agafar els altres animals que embruten el nostre terme.
- De totes maneres, això dels animals abandonats, sembla que comença a ser un problema important.
- I, parlant de tot. Sabeu que volen convertir la cançó de "La Balanguera" en l'himne de Mallorca?
- Sí, ho he llegit...
- I, què trobau?

— Jo, un disbarat. "La Balanguera" em sembla una cançó molt trista, que parla de la mort, i com a himne no entusiasmarà gaire...

- Si, sembla un himne més apropiat per a les Associacions de la Tercera Edat.

— Idò a mi m'agrada molt, perquè és sentimental.

- Massa, massa trista, a més no parla de Mallorca.

— Si es tracta de parlar de Mallorca, podem agafar aquella que diu: "Mallorca, és la terra dels porcs grassos i dels bons botifarrons..."

- I al mateix temps fariem propaganda dels fabricants de productes càrnics...

— Que n'hi ha molts, a Mallorca...

- A mi que no em llevin "La Balanguera".

— "La Balanguera fila, fila..."

- Idò n'hi ha moltíssims que diuen que se'n vagi a filar estopa... ♦

Restaurant

"AL SEU GUST"

CHEF:

PED MARTÍNEZ

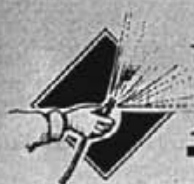

LOCAL CLIMATITZAT

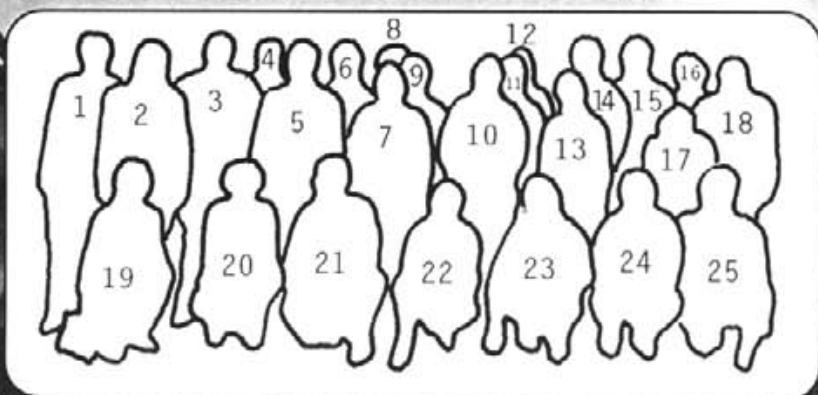
TANCAT ELS DILLUNS

A PARTIR DE GENER ELS DIMARTS

C/. NICOLAU TABERNER, CANTONADA
PASSEIG JAUME III. TEL. 12 03 12

Mans a la feina

22

1- Maria Tomàs
2- Francisca Rubí
3- Julià Alvarez
4- Joana Sastre
5- Maria Calviño
6- Maia Burquera
7- Carmen Cervera
8- Ana Ferrandis

9- Bàrbara Tomàs
10- Coloma Noguera
11- Margalida Font
12- Rosa Vidal
13- Sagrario Narvaéz
14- Bàrbara Mesquida
15- Antònia Cardell
16- Lola Duran

17- Ignasi Barceló
18- Antoni Mora
19- Magdalena Rubí
20- Joana Lluïsa Mascaró
21- Joan Monserrat
22- Magdalena Gasí
23- Maria Quetglas
24- Miquela Rigo

25- Francisca Vidal

Absents:
Antoni Martorell
Maties Noguera
M. Teresa Miralles

Col·legi públic Rei Jaume III

De noms i de llocs (XXXV)

Son Cànaves.

C.Calviño.
F.Jaume.
J.Jaume.
A.M.Monserrat.
J.Monserrat.
F.Mut.
Fotos: C.Julià.

Una vegada més hem de donar les gràcies a la família Cirera-Puig per donar-nos facilitats per dur a terme la recollida dels topònims de *Son Cànaves*. Poc a poc i més a més anam donant a conèixer el nom de les tanques i sementers del nostre municipi. La veritat és que molts dels noms dels trossos i finques que fa temps que fo-

ren establits ja s'han perdut i pràcticament és impossible la seva recuperació i molt manco la seva localització exacta sobre el mapa.

La recollida toponímica de **Llucmajor està feta**. La férem, ara fa cinc anys, sis geògrafs llucmajorers (Damià Duran, Antoni Ginard, Francesca Mut, Antoni Llompert, Franc Jaume i Celso Calviño) per encàrrec del Departament de Ciències de la Terra de la Universitat de les Illes Balears, però aquesta que vos donam a conèixer a la revista és molt més completa i exhaustiva.

Quan ens oferiren exposar la nostra recollida a la revista Llucmajor de

pinte en ample ens va satisfer molt, ja que aconseguíem un dels objectius que sempre hem tengut present, això és, el donar a conèixer a tots els llucmajores i llucmajoreres els nostres noms de lloc. A més, d'aquesta manera la toponímia no roman solament per un petit i escollit àmbit, sinó que té un caire més general i popular.

De Son Cànaves, l'historiador D.Bartomeu Font i Obrador en els Toms I i IV de la Història de Llucmajor, ens diu: Era una finca en un principi molt extensa amb una superfície d'un mínim de nou-centes quarterades i pertanyia al Jueu Pere Cànaves. El nom del torrent que serveix de di-

NISSAN Gama Turismos

NISSAN MICRA

NISSAN ALMERA

NISSAN PRIMERA

NISSAN SERENA

NISSAN TERRANO II

NISSAN 200 SX

NISSAN MAXIMA

segur NISSAN

3 años de garantía

¿Qué vida quieres llevar?

MICRA	desde 1.198.000 PTAS.*
ALMERA	desde 1.798.000 PTAS.*
SERENA	desde 2.420.000 PTAS.*

TERRANO II	desde 2.979.000 PTAS.*
200 SX	desde 4.468.000 PTAS.*
MAXIMA	desde 3.747.000 PTAS.*

* IVA incluido. IVA incluido en financiación Nissan. Seguro total Nissan. Seguro en garantía Nissan. Otros valores son válidos en otros mercados para los que no hay representación comercial con NISSAN FINANCIACIÓN.

INTERNET: [HTTP://WWW.NISSAN.ES](http://www.nissan.es)

AUTO NOGUERA, S.A.

GREMIO CARPINTEROS, 28 - POLIGONO SON CASTELLO - TEL. 29 58 50
ARAGON, 33 - TEL. 46 14 64 - PALMA DE MALLORCA

TRF MOTOR

C/ BISBE NOG, 63A - TEL. 12 01 93 - LLUCMAJOR

visòria a *s'Arenal* entre els termes de *Llucmajor* i *Palma*, rep el nom de *Torrent dels Jueus* per aquest motiu. El topònim *Son Cànaves* prové del llinatge d'una antiga família llucmajorera que ja trobam en el segle XIII.

És molt interessant també allò que ens diu sobre alguns topònims, que ara per ara, no podem situar ni localitzar sobre el mapa; l'any 1368 Pere Cànaves i Gerald.

Bremona posseïen un alqueria i se la varen repartir fixant uns punts límits que eren: *sa Talaia del Frares*, *Coves d'en Barbarus*, *sa Talaia des Rei*, *es Cruciadar*, *sa Serra des Mirador* i *es Camí des Putxol*.

Per conèixer Son Cànaves ens adreçarem a n'Antoni Roig i Gomila nascut el dia 24 de desembre de 1921 a *Son Sans*, a *Porreres* i a la seva dona, també porrerenca, n'Antònia

Sampol i Miralles.

Quan venguéreu aquí?

Abans de jo venir hi havia en Gerardo, per Sant Miquel farà trenta dos anys que som aquí. He de dir que el món de l'agricultura ha canviat molt d'aquell temps a ara, llavors ho teníem bé i ara molt malament, hi ha falta de braços i a més no treim per pagar els jornals.

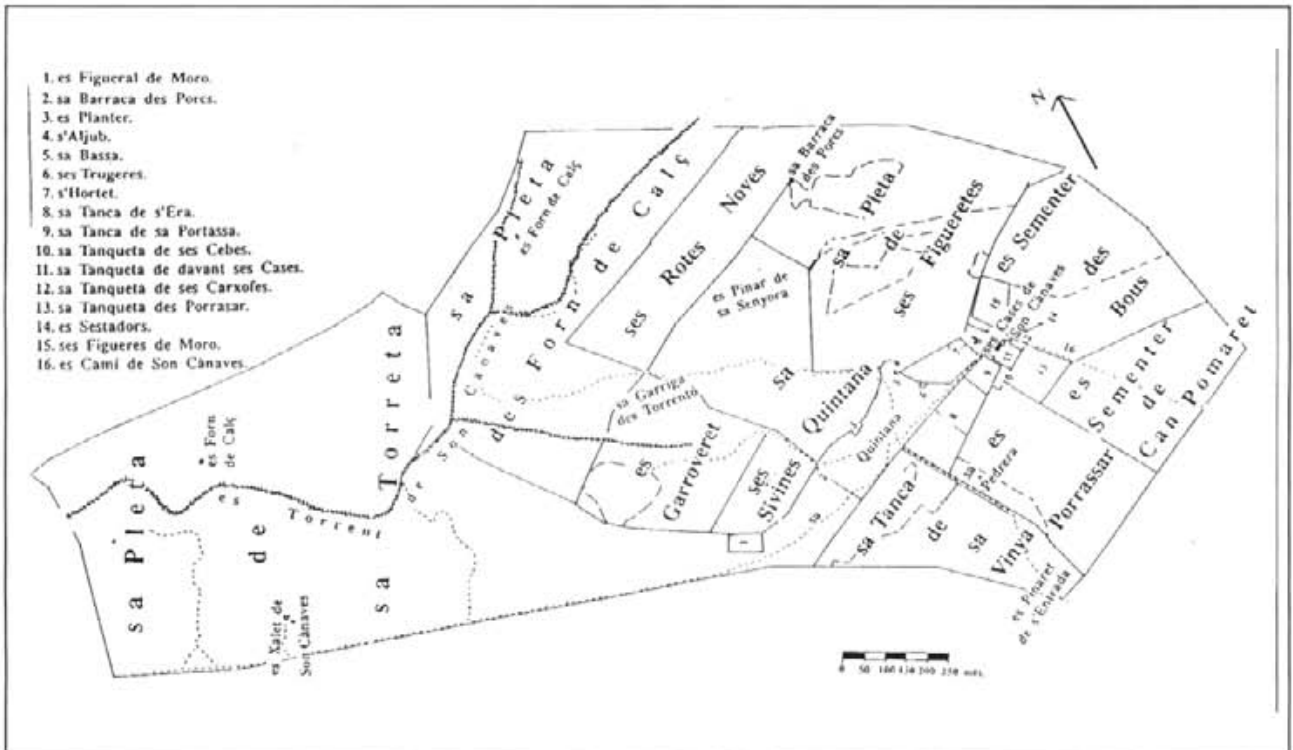
Dels sementers, que ens podríeu contar?

Tots els sementers són bons, aquí no hi ha terra magre, el més prim és el *Sementer de ses Figueres* perquè hi ha moltes de pedres.

Què ens podríeu dir dels topònims?

Al *Sementer de sa Vinya*, el nom li vé perquè n'hi havia de sembrada:

Antoni Roig

CENTRE DE PREPARACIÓ AL PART

Catalina Serra Calafat
(Comare)

També hi ha servei de
massatges terapèutics

Cl. Rigo, 73 - Tel. 66 24 90

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS • CONGELATS
POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

TOPONIMIA

és d'unes quinze quarterades però a dedins hi ha es *Pinar de s'Entrada* que són aprop de cinc.

Els anys que plou es veuen les trinxes dels ceps pequè encara que hi hagi ametlers el sembrat es fa més alt.

El topònim de *ses Sivines* és pequè n'hi ha moltes i grosses encara que estiguin a damunt la roca.

Es *Garroverets* perquè n'hi ha una seixantena. Dins aquest sementer hi comença un torrentó que va al *Torrent de Son Cànaves* que també és conegut a s'Arenal com a *Torrent dels Jueus*.

Sa Torreta, hi ha torre molt alta amb una escala per pujar i una barraca de pedra que era pel garriguer; de damunt té una bona vista.

Ses Rotes Noves perquè és el darrer que tregueren.

Sa Pleta des Forn de Calç ja que hi ha un forn de calç.

Es Sementer del Bous perquè hi amollaven els bous.

I dels torrents?

L'he vist córrer un pic mai, l'any després feren el torrent de s'Arenal net, se'n va dur les parets de l'entrada de *Son Cardell* i de *Cas Ciudadà*. A les hores d'ara no corre ni una mica.

Es *Torrent des Jueus* ve de dins *Son Cardell*, passa per *Son Cànaves*, per *Cas Ciudadà*, pel *Castellet* i desemboca a s'Arenal.

Quin temps fa per aquí?

No fa les gelades de l'interior, ara bé, aquí el vent bo és el de la mar i el dolent és el de Llevant, pareix que hauria d'ésser al revés. ♦

PERRUQUERIA

Finna

C/. d'Es Vall, 49

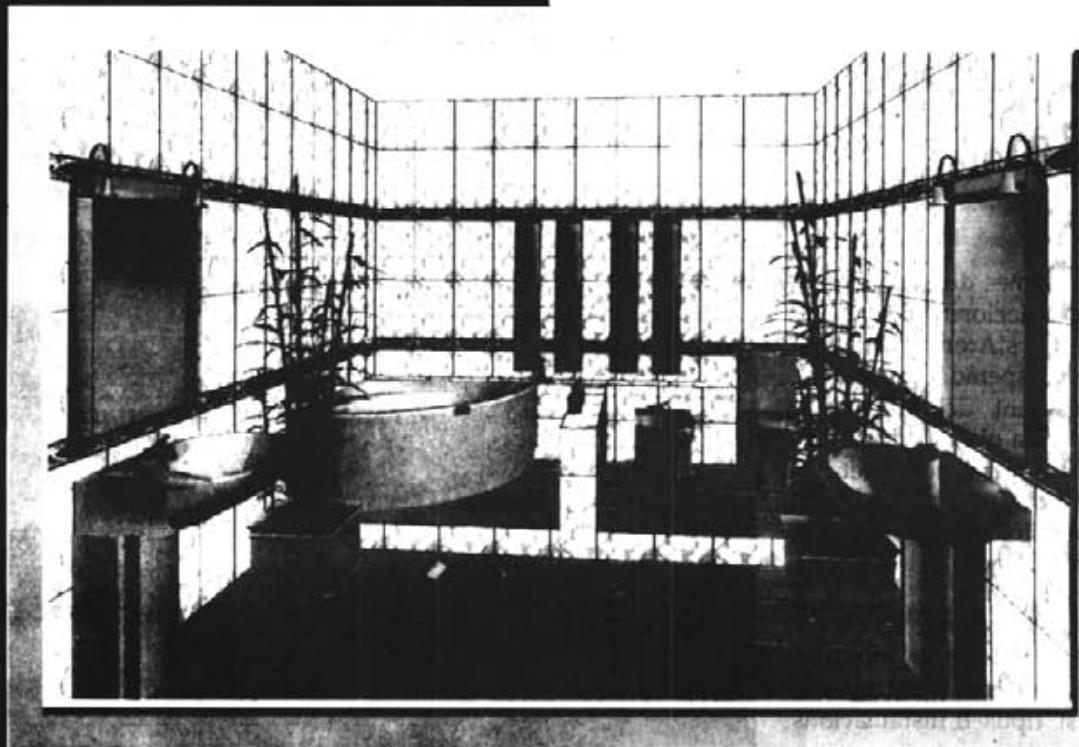
Tel. 66 11 58

CENTRE OPTIC
EXPOLENT

C/. Sant Cristòfol, 30
Tel. 44 13 74

S'ARENAL

Com és la cambra de
bany dels seus somnis?

**Vegeu-la ara
a tot color.**

Roca

DIBA DISSENY
INTREGRAL DEL BANY

Avui mateix, gràcies
al nostre ordinador
podreu veure a
MASSANELLA la

vostra nova cambra de bany ROCA.

A tot color i en tres dimensions sense que
no hi manqui cap detall: banyera,
sanitaris, revestiments ceràmics, aixetes,
complements... Tot tal com ho havíeu
somniat i sense començar les obres.
Veniu a MASSANELLA i deixau de
somniar.

MASSANELLA

Ctra. Valldemosa, 44 - Tel. 75 03 45

Gent de la vila

Catalina Mir, de Burundi a Santo Domingo

Coloma Julià

A principis d'estiu na Catalina Mir va tornar de Burundi, abans del que havia previst feia un any, quan va decidir d'anar a donar classes a l'escola de la parròquia de Nyabikere. La situació de lluita entre els habitants de Burundi es complicava cada vegada més i el bisbe els va dir que tornassin.

Na Catalina té 35 anys complits i dues característiques: dinamisme al gest i solidaritat al cor. És una llucmajorera que havia exercit 12 anys la seva professió de mestra al col·legi de la parròquia de Corpus Christi de Son Goteu i els darrers anys també havia fet feina amb grups marginats a la Fundació Joana Barceló del carrer Socors de Palma. El curs passat va decidir dedicar tres anys d'ajuda al 3r món; inicialment havia previst d'estar tres anys a Burundi, però les circumstàncies han fet que n'estàs només un, i els altres dos els dedicarà a la gent de Santo Domingo.

Per què decidires anar a Burundi?

Jo hi havia anat l'estiu del 1989 amb un grup de gent de la parròquia i l'any passat se'm va oferir la possibilitat d'anar a donar classes a un col·legi de Secundària. Ho vaig pensar, en vaig parlar amb els responsables de la delegació de missions i vaig partir, l'agost del 95. Era el moment que se potenciava la presència de missiners laics, enviats per l'Església. Fins fa pocs anys només hi anaven capellans i monges.

Quina era la teva funció allà?

La de donar classes, en francès, a

Catalina Mir amb un grup d'alumnes a l'escola de Nyabikere

l'escola de la parròquia de Nyabikere, de la província de Gitega. Allà no hi ha pobles, són cases disperses. L'església és damunt un pujol i l'escola és al pujol del costat. Venien els alumnes dels diferents pujols, tenien entre 18 i 27 anys i es podia parlar molt amb ells. Ells parlen francès i Kirundi, però totes les classes es donen en francès.

Els col·legis de Secundària són comparables als d'aquí, són col·legis homologats per l'ensenyament belga.

SÓN MOLT AGRAÏTS

Com valora l'ajuda humanitària la gent de Burundi?

Els són molt agraïts i saben bé qui són els qui van a ajudar-los. Des de la parròquia els donàvem sal, mongetes i arròs. Distribuïem les ajudes que ens arribaven, però darrerament es perdien algunes ajudes, perquè els camions no circulaven; la

gent tenia por.

Et va resultar dura l'experiència?

No, és més dur quan arribes i païeixes tot el que has viscut. Jo allà m'havia introduït dins aquell món i tot eren avantatges.

La cruesa de la guerra la vivies al moment i no te n'adonaves. La guerra en sí no se veia, però l'arribaven ferits, i algun alumne te deia que no havia acudit a classe perquè els havien cremat la casa, o havien assassinat els seus germans, o la seva mare...

ELS QUE LLUITEN PER PODER FAN ENFRONTAR HUTUS I TUTSIS

En realitat què és el que passa?

La situació és la d'enfrontament entre dues ètnies: hutus i tutsis, animats pels grups que lluiten pel poder.

És molt simple el judici de dir

Amb l'arquebisbe Joachim Ruhuma, assassinat el passat mes de setembre.

que són uns incivilitzats que se maten per gelosia, com sentim a dir de vegades; és molt més complicat. Els que cometen els crims a Burundi se serveixen de l'ètica com a element determinant en la seva lluita pel poder i per l'adquisició de les riqueses.

Com viuen aquesta situació de conflicte?

La majoria de famílies són mesclades. La responsable del nostre dispensari era hutu, de mare tutsi, i tenia

un fill tutsi, perquè la raça que compta és la del pare. Aquesta dona veia com els familiars seus mataben els de la raça del fill; i el seu fill estava desesperat perquè els militars ja el cercaven a l'escola per anar als entrenaments per llavors matar els de la raça de sa mare.

Tots eren conscients que en qualsevol moment podrien ser assassinats. Els meus alumnes tenien molt clar que si els militars anaven al

col·legi, ells no tenien escapatori... i que si anaven a ca seva ells sabien a quin plataner havien d'anar a amagar-se.

Un professor hutu, per donar classes n'havia de tenir un que el vigilàs per veure si l'anaven a cercar. El que passa és que aquestes situacions allà es viuen amb normalitat.

EL BISBE ENS VA DIR QUE VENGUÈSSIM

Per què tornares abans del previst?

En realitat tots els laics venguèrem perquè el bisbe ens va dir que venguèssim; allà veïem que la situació es complicava cada vegada més i els enfrontaments eren cada vegada més prop. A la zona on érem nosaltres, el 1993 la majoria de tutsis o moriren o desapareixeren; quasi tots els alumnes i professors eren hutus i no era perquè l'escola es decantàs només pels hutus.

De totes maneres respecten molt la gent que va allà per ajudar-los i no la maten, en tot cas maten casos aïllats, pot ser pel fet d'haver-se implicat molt amb una ètnia o amb l'altra. Quan jo hi era mataben tres italians i tres més, de la Creu Roja internacional, aquests treballaven a altres zones del país.

Com va sorgir la idea d'anar a Santo Domingo?

Jo estava disposada a fer els tres anys de compromís previstes que vaig decidir d'anar a les missions, i des de l'Església de Mallorca s'ha vist possible que vagi dos anys a Santo Domingo, per rellevar els que fa tres anys que hi són.

Saps quina serà la teva funció allà?

És una qüestió més àmplia que la de donar classes. Es tracta d'estar amb la gent d'una barriada de nova creació. A Santo Domingo, a la barriada d'Alta Gràcia, i a dues barriades noves: La Mina i El Cafè. Allà hi ha mallorquins, el rector és un porrerenc.

Possiblement també hauré de donar classes.

És evident que na Catalina seguirà pel camí de la solidaritat, amb els més pobres i amb els més indefensos. Amb ells se sentirà més persona i creurà que el seu esforç sempre serà vàlid, en nom de la justícia. ♦

Al mercat de Nyabikere.

D'ofici ... Mestre de Paret Seca (I)

Antoni Garau Pastor "Pansa".

Celso Calviño
Franc Jaume
Joan Jaume
Fotos: C.Julià

Mestre Antoni Garau, nascut a Lluçmajor el dia 5 de juliol de 1936, té un dels oficis més antics de Mallorca: fer i arreglar parets seques, marques, ... Els seus avantpassats ja feien aquesta feina i ell l'ha continuada.

Fent la secció de toponímia ens hem passejat per moltes finques del nostre terme i per bona part d'elles els entrevistats ens han parlat de la feina acurada del seu pare.

Actualment, és necessari prendre consciència de la importància que té la conservació de l'arquitectura popular rural com són moltes de les construccions de paret seca (barraques, basses, cocons, ...) que es troben disseminats per la nostra Marina, ja que és un dels llocs de Mallorca on n'hi ha més.

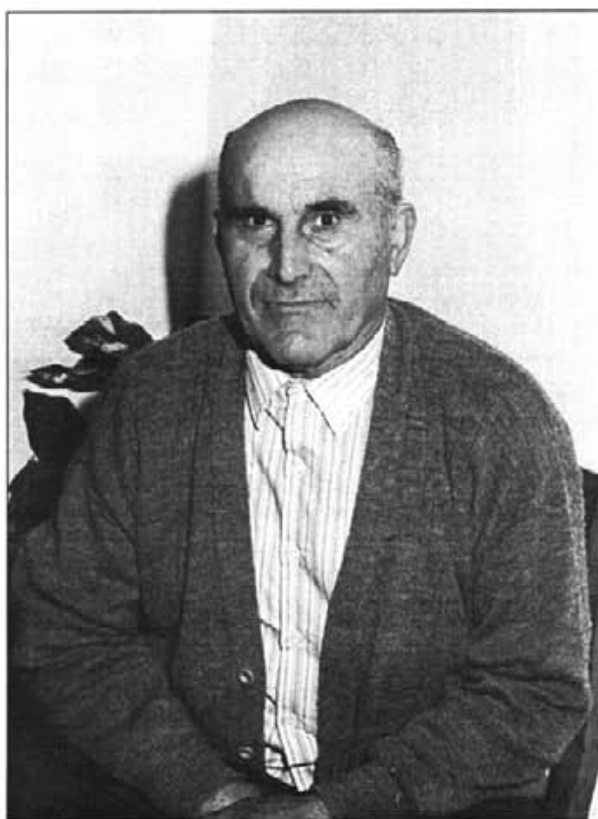
On vàreu néixer?

Vaig néixer a Lluçmajor, al carrer d'En Melià, dia 5 de juliol de 1936. Ben aviat els meus pares em dugueren a un establiment de s'Àliga que havien comprat quan aquesta possessió es va establir l'any 1926. Em contaven que, quan el dia 19 de juliol sortien amb jo per anar cap a la finca, els aturaren i enregistraren el carro davant la fonda Espanya i que havien hagut de donar explicacions d'on anaven i que duïen. -El devuit havia esclatat el Moviment-.

La meua infantesa va transcórrer a la finca de s'Àliga, envoltat per la família i ben aviat per les pedres amb les que mai he perdut el contacte.

Com era l'Establiment de s'Àliga:

En un principi era una finca de deu quarterades que poc a poc el meu pare va anar engrandint fins arribar a

Antoni Garau

les vint-i-dues.

L'any 1926, es va establir la finca de s'Àliga, fent un gran esforç, va comprar un nombre de deu quarterades. Fent de paredador de dia, per poder mantenir a la família, a les nits establia el tros. Amb la llum de la lluna va fer quasi totes les parets que l'envolten i la major part dels clots dels ametlers. La meua mare ens contava que un dia, cansada d'esperar-lo per sopar, va sortir a cercar-lo amb un llum d'oli i el trobà dormit dins un clot, havia quedat rendit per l'esforç. En aquell clot hi va semblar un ametler petit que ben aviat es va fer gros. El meu pare sempre ens va dir -Dins un bon clot es fa un bon arbre, dins un clot dolent no es fa res.-

Les parets dels sentadossos són de peces de marès de gruix de rei que el

meu pare pujava, damunt l'espatlla, per l'escala de gat sense cap bastiment. "Va fer moltes animalades per poder pujar-nos i la salut es va ressentir".

Quina feina era la del vostre pare?

Va ésser un dels millors mestres de paret seca d'aquesta segle.

El meu pare, En Jaume Garau Noguera, havia nascut a Lluçmajor el dia 11 de març de 1900, va néixer amb el segle. Si bé era fill de roter, hi havia viscut uns anys a la barraca dels "Panses" a s'Àliga d'En Quart, on el meu padrí tenia una rota en el sementer de Na Pau, no va fer de foraviler. Va prendre l'ofici amb el seu padrí de fonts, En Pere Antoni Garau, "Pansa", que era mestre de paret seca. A principis d'aquest segle a la vila hi havia un caramull de bons mestres paredadors, En Julià "Cuera", En Toni Oliver "Segari", "En Goixo",

aquest vivia en el carrer des Cap Puig, En Joan "Misser" i a més d'altres En Pere Antoni i En Jaume "Pansa".

El meu pare destacada per la qualitat de la seva feina i per la quantitat de metres que feia, en agafar una pedra ja sabia on l'havia de col·locar. Com si el trencaclosques que és fer una paret no tengués per ell cap secret. Tant sabia aixecar una paret de bell nou, com arreglar un enterrossall, i més d'una vegada el vengueren a cercar per arreglar barraques de roter i de carro, portells, marges, ...

Dins sa Marina va fer molts de quilòmetres de paret que avui encara hi són i dels quals els seus propietaris es senten orgullosos. Parets per les tanques de sa Torre, es Puig de Ros d'En Jeroni (que havia fet fortuna a Amèrica, i que amb aquells diners va

aixecar la finca), també a Capocorb, a Can Jaquetó, a Capocorb d'En Pola, ... i tants d'altres llocs.

Com començàreu en l'ofici?

Vaig començar en la meua infantesa, tot d'una que vaig poder moure una pedra ja ajudava el meu pare al treball. Als deu o dotze anys, en aquells temps no hi havia obligació d'anar a l'escola, feia paret. Vaig ajudar-li a fer les parets de Capocorb d'En Pola i Can Jaquetó, entre d'altres.

En els setze o desset anys començava a fer-ne amb En Felip "Cuera" i En Miquel "Bunyolf", del carrer de ciutat. En Felip, era un mestre de paret seca de socarrel, en venia de casta, i darrera ell vaig aprendre un caramull de coses de l'ofici. Ell i el meu pare varen ser els meus mestres.

Més tard, quan vaig deixar els "Cuera", la meua feina varen ser els forns de calç, amb el Pep "Set", dins sa Marina. En férem molts, i ben grossos, a Betlem, Capocorb, Capocorb d'En Pola, ... Posàvem pedres molt grosses que havíem de moure a la mala, amb la força dels nostres braços i esquena, eren animalades que vaig pagar amb la salut. Record que descansàvem dins una barraca, més petita que la de roter, i que quan acabavem la feina aquesta acabava dins el forn. A la possessió de Betlem férem molta de feina. En Pep havia fet arrabassar pedra amb un tractor i nosaltres la triàvem, només agafàvem la pedra calcinera, és una pedra viva d'un color més bé blanc, s'havia d'anar alerta amb la pedra esclafidora, que és un altre tipus de pedra viva que esclafeix amb la calor. Dins la "Pleta d'es Xots" era on n'hi havia molta i bona de calcinera, després l'adobàvem i col·locàvem en el forn.

Una llarga temporada de baixa i

Jaume Garau

l'esquena que encara em fa mal, em feren tornar a l'ofici de paredador, ara farà trenta anys.

Dels tres germans, soc l'únic que ha seguit la tradició familiar.

- De la pedra esclafidora vos vull contar una història: "Quan, jo feia el servei militar, una vegada que havia anat a ses Pedreres, l'amo En Bernat m'envià a veure que eren els caçadors que havien fet foc a un lloc a prop, dins la mateixa possessió. Arribant al lloc, vaig veure que havien envoltat el foc amb pedres esclafidores i damunt hi tenien col·locada la greixonera. Veient el fet vaig dir -crec que no dinareu amb aquest foc-. Un d'ells contestà -Què sap aquest pagès?-. I tots es posaren a riure. Els vaig dir que anasin alerta amb el foc per no encendre la garriga i vaig tornar a les cases.

No havia caminat molt quan vaig començar a sentir els seus crits i els esclafits de les pedres i vaig riure. Ells agafaren el cotxe i se'n tornaren sense dinar".

De les pedres, que ens podríeu dir?

La pedra és la primera matèria per a la nostra feina.

Fa uns anys hi havia problemes per trobar pedres grosses per posar a les parets, la majoria eren petites i quan havíem de començar una obra recordàvem a l'amo, que era el que les duia al lloc, la necessitat de peces grosses per fer les cantonades, les clavagueres per passar el bestia o els botadors pels pastors, quan la tanca era grossa i el portell estava lluny. La raó era el pes, aquelles pedres eren mogudes a força de braços, parpals, carros i bísties, i moltes vegades un poc de dinamita i una bona picassa ajudaven a fer la feina d'espèdregar i en deixaven sense pedres grosses amb les que treballar. També els animals, cavalls i muls, no n'arrabassaven amb l'arada quan llauraven, el parell aixecava la rella i seguia amb la feina.

Avui, hi ha molta pedra grossa. Els tractors, les retos amb els martells, les pales, ... han fet que les peces grosses sobrin, normalment, en el moment de començar la feina nosaltres, amb la picassa, hem de fer tornar les pedres petites i les hem d'adobar.

Avui el meu pare no tendria cap problema per fer una "paret conillera" com a la que va fer a s'Àliga d'En Tomeu.

Amb la meua feina, m'agrada més la pedra calcinera de la Marina, de Betlem, Capocorb, Llucamet, de ses Comes... que es deixa treballar més que la del puig, que és més forta i mala de treballar. ♦

ANTÒNIA ISERN

major

net

Perruqueria unisex

C/. MAJOR, 7 • LLUCMAJOR • TEL. 66 13 59

TALLER MECANICO

NOGUERA

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL

Pedro Noguera Enseñat

AGENT OFICIAL. Taller autoritzat

ŠKODA automòbils

pliva motor s.a.
C/ Ripol, 30 - Tel. 66 22 13

Una guia per trobar i conèixer els jaciments arqueològics

Maties Garcias

Fa quasi dos anys va sortir publicada la Guia arqueològica de Mallorca, un llibre del qual són autors Javier Aramburu, Carlos Garrido i, pel que fa a les il·lustracions, el

llucmajorer Vicenç Sastre, un dibuixant especialitzat en temes de la naturalesa i patrimoni monumental. El llibre en qüestió és escrit en castellà i fa el número 13 de la col·lecció La Foradada, que publica a Palma l'editor Olañeta.

La presentació d'aquest llibre va anar acompanyada d'una certa polèmica, ja que el prologuista, Víctor Guerrero, es va despatxar amb fortes declaracions contra el quefer habitual d'altres arqueòlegs. Per als profans en la matèria i pels qui no participam del gremialisme arqueològic, aquestes polèmiques ens demostren que l'interès per les pedres antigues també pot despertar fortes passions.

Sigui com sigui, el llibre és al carrer a disposició de tothom, i si gos parlar-ne ara és perquè crec que les obres d'interès no tenen data de caducitat, a diferència dels iogurts. No sé bé què en poden dir els especialistes en la matèria, però personalment aquesta guia arqueològica em sembla un material informatiu útil.

Útil, primer, per la síntesi prehistòrica que fa: des del poblament inicial (que remunta al 7.200 a.C. segons testimonis de la cova de Canet d'Esporles) fins a la dominació romana i al pas de vàndals i bizantins, i útil i interessant, també, per la guia de camp que permet localitzar i visitar 106 estacions arqueològiques de Mallorca. Dins aquest total hi ha quatre indrets d'interès prehistòric del terme de Llucmajor. Son Noguera, es Pedregar, Cala Pi i Capocorb Vell.

Tots el indrets ressenyats, seguint una agrupació per comarques, vénen situats sobre el mapa i descrits curiosament amb abundància d'informació. Llàstima que l'edició -qualitat de fotografies, paginació...- no sigui un poc més presentable. Però un mèrit no lleva l'altre. ♦

FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

ESPECIAL COMUNIONS

JOIES D'ESTIL MALLORQUÍ

Gran exposició de plateria
de la firma **Pedro Duran**.

Canelobres, gerres, plats, palanganes,
làmpares, marcs, etc, etc.

C/. Born, 29 - Tel. 66 04 03 - LLUCMAJOR

A la memòria del bon amic Antoni Riera i Estarelles

Antoni Riera Estarelles

Sebastià Cardell i Tomàs

El dia 23 de setembre de 1996 traspasà el llindar de l'eternitat el Sr. Antoni Riera i Estarelles i perquè creiem que la labor que féu, com a docent, escriptor, músic i sacerdot, dins la nostra ciutat, fou, per als qui la recordam, més que meritòria, ens ha decidit a publicar, com un petit homenatge pòstum a la seva persona, aquest escrit necrològic.

Biografia abreujada

Antoni Riera i Estarelles va néixer a Bunyola el dia 1 de setembre de l'any 1911. Des del seu poble natiu i acompanyat dels seus pares, vingué per primera vegada, a Lluçmajor, el 25 de setembre de 1920, amb la finalitat d'entrar al Convent de Sant Bonaventura per estudiar-hi i preparar-s'hi per a un possible futur sacerdoci.

Ja ordenat, és destinat al nostre Convent el 1943-47. El anys 1948-50 els passa a Madrid, i acabats els estudis universitaris, es enviat al Convent de Sant Francesc de Palma; l'octubre de 1952 és destinat per segona vegada a Lluçmajor com a Prior del Convent i Director del Col·legi de Sant Bonaventura i hi roman fins al 1955 que és enviat a Inca com a Director del

Col·legi dels Franciscans. L'any 1964 tracta de sortir de l'Orde i troba un Bisbe benèvol, el de San Nicolás de los Arroyos, República Argentina, que l'invita a treballar en aquella nació, però no té prou coratge per anar-hi tot sol. Parteix cap a Sicília com a Professor de Filosofia al Seminari Seràfic de San Calogero, a la província d'Agrigento durant quatre anys, i en torna malalt l'estiu de 1968. Passa un any a Madrid al Col·legi Raimundo Lulio i després regresa al Col·legi de Sant Francesc, de Ciutat. Els dijous, lliure de classes, tresca Mallorca i recull gran nombre de tonades tradicionals. L'any 1971, essent Professor de la Salle de Palma, obté el rescripte de secularització i deixa la Tercera Orde Regular de Sant Francesc que havia servit entre el 1935 i 1971. Es casa amb Laly Ruís Pérez, funcionària del Cos Administratiu de l'Armada, i es trasllada a Barcelona -1971-1980- i es dedica a l'ensenyament. Tornat a Mallorca, el mes de gener de 1980, és destinat a l'Institut d'E. M. Joan Alcover, de Palma, fins que li arriba l'edat per a poder-se jubilar.

L'escriptor

De la primera estada d'al·lot a la nostra ciutat, en guarda tot el temps

que li resta de vida records agradabilíssims que els plasma en un llibre mecanografiat de 212 pàgines destribuïdes en 55 capítols. A partir del 29 -L'entrada al Convent- fins al darrer es refereix totalment o parcial a Lluçmajor i ens en dóna, amb una prosa sòbria, però no exempta de bellesa, una visió molt completa i detallada del temps que hi va viure, fins el mes d'agost de 1923. Aquesta obreta duu per títol *Records de ma infantesa, 1984*, i la publica en edició numerada de 1 a 100 i la hi patrocina l'Exc. Ajuntament de Bunyola. S'hi mostra, com a bon alumne i mestre durant molts anys, agraït envers dels seus professors que li ensenyaren no solament a llegir als fulls morts d'un llibre, són també, per les freqüents excursions, al llibre qualsevol temps obert de la Natura. Sempre per a ell va esser molt més important l'educació que no la instrucció.

No me'n sé estar de donar-vos-en un petit tast; és per això que n'he escollit uns fragments que pertanyen als capítols 32, 34, 40, 51 i 55.

(32)

Com ens havia promès el P. Rubí, efectivament, el dijous següent anàrem a Cura. De bon matí, abans de sortir el sol, partirem de Lluçmajor cap a la muntanya de Randa. Prengüem el camí de Gràcia, un camí vesinal que travessa les sorts del terme i en un cert punt es divideix en dos braços: un cap a Gràcia i l'altre de cap al Pèlag, regió en aquell temps humida, amb gran riquesa d'aigües corrents. Vaig notar que a l'entreforc dels camins hi havia una creu. A l'acabar quasi el pla, a l'altura de Son Noves, comencen les voltes de lo que és pròpiament el camí de Gràcia. Les volteres pugen valentes entre la verdor esponerosa dels pins i alzines, esbarzers i estepes. Com més amunt vos feis, més s'eixampla l'esplèndida visió panoràmica, fins a arribar a poder contemplar, ja abans d'arribar a dalt, tota la immensitat de la fertíllissima planura de Lluçmajor, de més de 25 km. La vista es pot estendre fins a la mar i, els dies un poc clars, podeu veure també, ben definida, l'illa de Cabrera.

No ens aturarem al Santuari de

Gràcia, però vaig poder fixar-me en la insòlita situació d'aquell bell Santuari i marià. És un conjunt d'ermità i església, quasi tot del segle XVIII, tret d'alguns detalls que són de data anterior. Tot està davall una roca altíssima que forma una cova fenomenal. Tota la muntanya i per tant també la cova està formada per estrats de roca calcària que, a trets, pareixen composts per mà d'home, tal és la seva regularitat. Per molts de forats de la cova hi fan el seus nius inaccessibles els xoriguers, les milanes i els coloms salvatges. L'altura de la gran cova que soplja el Santuari és d'uns setanta o més metres. Abunden pels voltants les atzavares, les figures de moro, els esbarzers, les argelagues i les mates llentriscleres. Naturalment tots aquests detalls los he apresos després, en visites posteriors.

(34)

Degut a aquell treball als jardins de la posada de Son Reus, he tenguda tota la meua vida una gran afició a les plantes i a les flors. Les roses vellutades i de tot color, els clavells moros, i els altres, les clavellines, les margarides, els geranis de tanta varietat, les violetes, les espíries, els crisantems que noltros anomenàvem "estranys", les alfabegueres, les dàlies, els brillants, les roses místiques, l'heliòtrop, l'herba llúisa, les valmes (malves) reials, les confiteres, els bellveures, etc., etc., són noms de plantes i de flors que sempre em són estats familiars degut al cultiu que en aquells anys feliços, en férem, dirigits per un professor qui omplia les greus deficiències dels plans d'estudi de llavors, amb aquestes pràctiques certament molt humils, però en realitat molt profitoses.

(40)

És fàcil llevar coses antigues i tradicionals, però posar-ne de noves i... millors... ja són figues d'altre sostre. A la meua parròquia per a Nadal de l'any passat no hi havia ni una sola neula, però moltes de garlandes o rest de murta amb una barca!! de tres metres de llarga, amb una vela i tot!!! Què tenia que veure la barca amb Nadal? Anau-ho a cercar!! Coses de gent jove qui no es molesta en cercar quina és la significació de certes tradicions.

Certament, si aquest clergat jove s'haguera molestat en aprendre el bell significat de les neules nadalzenques de Mallorca, sabria que la forma circular de la neula és símbol de

la immensitat del Déu Infant, ja que la circumferència és una línia infinita que no s'acaba mai. La blancor és no solament símbol de la puresa virginal de Maria i de son Fill Divina, sinó sobretot ho és de l'Eucaristia que és el Sagrament Central del Nou Testament, que l'Informació de Betlem vengué a establir. Aquesta és la significació bella i acertada de les neules nadalzenques, tradicionals a Mallorca i estretament relacionades amb una altra entranyable tradició, la Sibil·la. No es mereixen unes tals tradicions que curosament les conservem?

(51)

Trescàrem aquestes altures moltes de vegades. Una de les més difícils de pujar és el Puig de ses Bruixes. Sols té accés per la part de Sa Sopedada des Gegant. Però val la pena! Des d'allà s'obria un panorama grandios. Es veu Ciutat, tota la Serra de Tramuntana, gran part de la plana mallorquina fins a Alcúdia i Pollença i no diguem la plana llucmajorera, Campos, Santanyi, la mar amb Cabrera al fons. La ciutat de Llucmajor, degut al seu indefinible color, vista des d'allà dalt, semblava un caramull de tests. Rompen aquesta visió panoràmica la mole alterosa de la Parròquia i la tímida altura del campanar del Convent. Tal volta ara, amb tants d'edificis nous que s'hi han construït, l'aspecte des d'allà dalt ja no és el mateix.

(55)

Tenir un CA NOSTRA és un bé de Déu. És el mateix Jesús que ens diu a l'Evangeli que el summum de la pobresa i de la misèria és no tenir un Ca Seva. "Les feres tenen llurs amagatalls, els conills tenen les seves llorigueres, les aus tenen els seus nius, però el Fill de l'Homo no té on reclinar el seu cap". Avui els quin no tenen on anar a jeure, on caure morts es diuen marginats. No tenen un Ca Seva. Són molts els marginats, sobretot a les ciutats grans.

Tenc una bella i delicadíssima recordança de Ca Nostra, de la modesta i entranyable llar on els meus bons pares visqueren el seu amor i els problemes. Ca Nostra! la casa humil i acollidora del nº 4 del carrer Sant Bartomeu de Bunyola Ca Nostra! on nasqueren, creixenen i visqueren anys els meus germans. Ca Nostra! on vaig néixer, el dia primer de setembre de 1911, on vaig fer els primers plors, on vaig obrir els ulls a la primera llum, on vaig prendre el pri-

mer aliment dels pits generosos i calents de la meua mare, on vaig rebre les primeres moixonies, les primeres carícies, les primeres carícies, les primeres delicadeses, les primeres sollicituds. Ca Nostra! on vaig practicar els primers moviments, on vaig donar les primeres passes pel camí de la vida, difícil i penós, on vaig pronunciar les primeres paraules, les més necessàries, corresponents a les més urgents exigències vitals de l'homo: be (aigua), tita, pare, mare, on vaig fer també nonetes, on admirava el pas lent i resignat dels tatanos...

Però no cregueu que només estima el nostre poble essent ell infant. Què proven les nombroses col·laboracions literàries a les distintes publicacions referents al notes poble, si no una profunda amor a les coses nostrades? Mirau el que escriu a Llucmajor, imatges d'un segle a cura d'Antoni Monserrat i Oliver. Llucmajor, 1991, pàgines, 19, 21, 145, 149 i 163; al llibre Convent de Sant Bonaventura, 1993, pàgines 226, 329, 335, 342, 343; a la 43 del núm. 3 i a la 185, núm. 4 de les Edicions de Pinte en Ample, el 1992 i el 1995.

Música i folklorista

Per donar a conèixer aquest caire d'una manera completa, us invitaria a llegir el que ell mateix escriu com a pròleg als seus dos llibres publicats els anys 1988 i 1989 que titula respectivament *Cent tantes tonades tradicionals de Mallorca*, Ed. Moll, i *Música Coral. Popular i Religiosa*, en els pròlegs dels quals, principalment en el d'*Una mica d'història*, hi trobareu la seva trajectòria com a músic i director de distintes masses corals de nins i de joves durant el llarg temps que els dedicà de la seva vida.

Cal esmentar, això sí, que el primer dels dos llibres, de les tonades recopilades, n'hi ha 25 que ho foren a Llucmajor; en el segon, en comptam 8 dedicades al *Coro Laudate* que amb joves d'ambdós sexes que freqüentaven el Convent -una cinquantena- ell fundà i dirigí de 1952-1955. Entre aquestes composicions vull citar els *Interludis per a la Sibil·la* a quatre veus mixtes dels quals en férem l'estrena a Llucmajor, un Nadal, i que avui podem escoltar mitjançant un CD, *Cent anys de música dels Franciscans del Tercer Orde Regular a Mallorca, 1893-1993* gravat a la Porcióneula amb la massa coral Univer-

sitària de les Illes Balears.

Vaig iniciar -escriu ell mateix- els meus coneixements musicals als catorze anys sota la iniciativa i direcció del Rnd. P. Rafel Ginard Amorós, Prior de la Porciúncula. Vaig estudiar piano amb Mn. Joan Mª Thomàs i Harmonia amb el molt meu estimat i recordat mestre Mn. Rafel Vich, Catedràtic del Conservatori. Als concursos d'harmonia Elemental i Superior em donaren els dos Primers Premis, etc.

Activitats pròpies del Ministeri sacerdotal i docent

La primera època entre nosaltes -1943-1947- es va caracteritzar per la seva activitat musical i organitzativa entre els alumnes del Col·legi i la Joventut Seràfica. Els tarsiés foren un model de disciplina i pietat; el cor del Convent, nodrit dels joves conventers, ajudà a fer molt més solemnes les funcions litúrgiques cantant al cor, acompanyats en les festes més importants d'una petita orquestra, i alguns més ben dotats que no els altres aprengueren a cantar romances de

sarsuela. Durant aquest període musical, amb lletra del P. Joan Caldentey, l'Himne del Col·legi de Sant Bonaventura i el de don Miquel Thomàs de Taxquet, fill il·lustre de la nostra ciutat, que tots els alumnes de l'esmentat col·legi entonaren, a davant el nostre l'Ajuntament el dia de la seva proclamació, acompanyats de la Banda municipal.

El dilluns de Pasqua de Resurrecció del 1947, el Cor del Convent sortí per primera vegada a captar panades a les cases que no havien prèviament sol·licitat i les recollides foren moltes i les vam enviar a l'hospital de Ca ses Monges de la Caritat en concepte de beneficència. El cor format per al.lots cantadoretos i homes interpretava, a tres veus mixtes, tonades populars pròpies d'aquesta diada i harmonitzades pel Director amb lletra tradicional o apropiada a les famílies benefactores del Convent, la lletra de les quals era d'en Toni Cardell i Noguera.

A la segona època -1952-1955- els càrrecs de Director del Col·legi de Sant Bonaventura, Prior del Convent i Director del cor li donaren prou maldecaps, emperò en sortí, amb la seva

voluntat d'afany i de lluita, molt venparat de les tasques que els seus superiors li havien encomanat i encara va treure temps per a fundar i dirigir el *Coro Laudate* i el 28 de novembre de 1954 -festes centenàries de la Immaculada- van beneir al Convent, un orgue electrònic, un pal.li per a les processons del Santíssim, una nova bandera per a les Filles de Maria i feren l'estrena de 20 vestits nous per als nins cantors de l'Escolania Seràfica i consagraren la Província Terciària Regular Franciscana a l'Immaculat Cor de Maria.

Crec, sincerament, que els llucmajorers que vam estar al seu costat o els qui en foren deixebles seus i el poble al qual va dedicar tota la seva capacitat de treball per enaltir-hi la cultura, li devem agraïment, tot essent nosaltres els primers beneficiaris dels seus treballs i desvetllaments que mai ens va plànyer. És per això que des d'aquesta Revista volem donar el nostre més sincer condol a la seva viuda Laly, tot suplicant Déu que vulgui acollir al cel l'ànima del nostre amic Antoni Riera i Estarelles. (A.e.r.i.p.a.) ♦

FUNERÀRIA Nostra Senyora de Lluc A. SASTRE

C/ Revetla 9 i 11.
Tel. 62 01 46 (Santa Maria)

El Sr. Sastre de Santa Maria, gerent de la Funerària Ntra. Sra. de Lluc, ha nomenat un representant per atendre qualsevol servei funerari, per informar sobre els preus, per poder concertar el servei que es desitgi amb antelació i per poder evitar qualsevol sorpresa.

El nostre representant atindrà serveis particulars i de la nostra Companyia d'assegurances les 24 hores.

C/ Ciutat, 127-1r. Tel. 66 18 62
(Llucmajor)

S'ho ha guanyat

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

Sa penya d'es falcó

L'Ajuntament de Llucmajor, conegut ja per ser un dels més morosos de les Balears, podria convertir-se també en el major propietari il·legal si prospera la iniciativa anunciada pel batle de procedir a l'expropiació de les nombroses edificacions que no s'ajusten a la normativa urbanística.

Resulta curiós que, després d'anys de permissivitat i de fer els ulls grossos, a la majoria de govern PP-ASI li hagi entrat un furor proteccionista. Tal vegada han pensat: ja que no tenim doblers, al manco serem grans propietaris. Però seran uns immobles que, si no hi ha un miracle o millor dit un acord tret de la màniga, seguiran essent il·legals malgrat de passin a ésser propietat municipal.

L'Ajuntament també està a punt d'aconseguir un nou rècord, digne de figurar a les planes del Guinness. El titular de la recent creada plaça d'"Assessor de recursos humans", conegut també per a alguns funcionaris com "el ca de bou" rep un elevat sou per a la seva breu jornada laboral. Alguns asseguren que és només de mitja hora.

El mussolet considera que els comentaris són un tant exagerats, tal vegada perquè a algun funcionari li han mostrat el garrot. De totes maneres, uns cinc milions anuals per treballar mitja hora al dia no me negareu que és una bicoica com una catedral. Diuen que ara treballa a Ifebal i després s'incorporarà a la casa de la Vila. Només mancaria que tengués els dos llocs de feina i que guanyàs dos sous. Si és així, podem aplegar!.

El grup municipal socialista és partidari que Llucmajor es tenguí en compte per l'Ajuntament de Palma a l'hora de programar els escenaris de la Universiada 99, aquesta miniolimpíada que tants de maldecaps provoca als responsables de Cort i que es concreten en l'elevat cost econòmic

que suposa la seva organització, agreujats per l'austeritat que predica el dirigent estatal (tant de l'Ajuntament de Llucmajor com del de Palma) des de la Moncloa.

Les arques municipals llucmajoreres tenen altres qüestions prioritàries com la de pagar la llista interminable de factures que deuen. Si Cort cedeix alguns jocs, sense cap dubte seran els menys atractius i sempre quan l'Ajuntament de Llucmajor contribueixi amb les pessetes a la celebració de l'esdeveniment esportiu que es realitzarà el 1999.

L'òliba, sempre assabentada de tot quan succeeix a la Casa de la Vila i als voltants assegura que el batle ha decidit adoptar una actitud favorable envers els mitjans de comunicació. En aquest contexte, s'ha d'incloure la roda de premsa, celebrada el dia següent del plenari corresponent al passat mes d'octubre, on va explicar la seva versió sobre els acords més importants de l'ordre del dia.

En certa manera, es tracta d'una rèplica del programa del Canal Plus "El dia després" aplicat a la política municipal. És una repetició de la jugada sempre vista des de la càmera de la majoria de Govern. A més els dos Tonis (Garcias i Llompert) no donen la tabarra.

- Ring, ring, ring...
 - Digui.
 - Bon dia. Hi hauria...?
 - Sí, un moment.
 (uns minuts de silenci i ralls de fons)
 - Escolt. No hi és (versió simplificada de la veritat: "m'ha dit que digués que no hi era") ♦

CARNISSERIA □ XARCUTERIA

ZANOQUERA
 GARCIA S

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 • LLUCMAJOR (Mallorca)

CONSTRUCCIONS

LAMPINO, S. L.

Especialistes en reestructuració
 de cases antigues

C/. Nord, 9 - Tels.: 66 04 88 - 66 17 61 - 66 08 38

Esports

Cadets CD Espanya

Es mantenen els punts a casa

Jaume.-

Dels 19 jugadors fixats aquesta temporada, n'hi ha 15 que són de primer any. A primera vista sembla que aquesta és una qüestió d'una importància relativa però després, quan es juga amb equips de "grans", com un Escolar o un Vilafranca, és un desavantatge que s'acusa de manera ben patent. Els nostres cadets tenen tècnica i saben jugar a futbol però el seu físic, encara, no s'ha desenvolupat prou i en moltes ocasions es veuen inferiors en condicions físiques davant uns adversaris, que, tot sigui dit, enguany "fan llenya". Aposta hi ha un jutge, un àrbitre que decideix posar ordre quan la violència s'ensenyoreix dels nostres camps de futbol (i ho deim a tots els nivells) però aquesta "ordre" no sembla ser la tònica general dels màxims jutges dels encontres, almenys pel que fa als cadets. En general, els àrbitres fan cas omís de les travetes, empentes i altres infraccions que es comenten al llarg del campionat i hem observat que jugar net no és la característica general dels conjunts d'aquests al.lots. És una llàstima. Però vegem els darrers resultats de què tenim notícia des de la passada informació que us oferírem.

20-X-96. Espanya, 5 - Cardessar, 0. Gols de Canyelles (2), R. Ramos (2) i B. Manresa.

26-X-96. Vilafranca, 2 - CD. Espanya, 1. Aquest ha estat el pitjor partit que hem vist fins al moment. Els jugadors llucmajorers es limitaren a seguir el mal joc dels locals i no n'endevinaren cap. Al final, un gol de Canyelles va llevar una mica de mala boca de l'encontre.

3-XI-96. Espanya, 9 - Porreres, 1. Gols de R. Ramos (3), Canyelles (3), R. Secilla (2) i B. Manresa.

I és que quan juguen a casa és una altra història. Una golejada que, sempre se sol dir, hauria pogut duplicar-se. Un Espanya creatiu i tècnic, davant un Porreres mancat d'esforç i d'oportunitat. Un encontre en què va dominar el 90% de temps el conjunt local i que el gol visitant va arribar no se sap ben bé com. Tant de bo aquest resultats es repeteixin a fora! ♦

Notícies esportives (Futbol)

M. Reinés.-

ALEVINS FUTBOL 7

4-X-96: Espanya, 2 - Colònia, 10. Gols espanyistes, Joan Oller.

12-X-96: P. Calvià, 4 - Espanya, 3. Gols, J. Oller (2) i Guillem Barceló.

18-X-96: Espanya, 6 - Sta. Ponça, 1. Gols de J. Oller (5) i Jordi Martí.

ALEVINS FUTBOL 11

5-X-96: Espanya, 5 - Gènova, 1

12-X-96: Cide, 1 - Espanya, 0

19-X-96: Espanya, 1 - Mallorca, 1. Gol de Jesús.

INFANTILS II

12-X-96: (amistós). Espanya, 3 - Santanyí, 3.

INFANTILS I

5-X-96: Pobler, 0 - Espanya, 1. Gol de Rafel Ferragut.

12-X-96: Espanya, 12 - Can Picafort, 0. Gols llucmajorers: M. Moragues (4), Ferragut (3), Martí (4) i Barceló.

19-X-96: Porto Cristo, 0 - Espanya, 5. Gols de Martí (2), Ferragut (2) i Barceló.

JUVENILS

5-X-96: Espanya, 0 - Sóller B, 1.

12-X-96: Margalidà, 3 - Espanya, 2.

19-X-96: Espanya, 4 - Can Picafort, 0. ♦

Club Bàsquet Joventut Lluçmajor - Escola de Bàsquet

Comencen a formar-se alguns equips de pre-mini

Miquela Oliver i Apol·lònia Nada, amb els futurs jugadors de bàsquet.

Guillem Oliver

Foto: C.Julià

Amb el suport de l'Ajuntament i la col·laboració de les associacions de pares dels col·legis Jaume III, Sant Bonaventura i Nostra Senyora de Gràcia, l'escola de bàsquet està funcionant a un bon ritme; setze nins i nines de set a nou anys són els qui han triat l'esport del bàsquet per fer les seves primeres proves.

Des dels primers dies, dues jugadores del Club, que, per cert, enguany prefereixen descansar com a tals, estan posant tota la il·lusió i el temps que els estudis els permeten per intentar ensenyar aquests al·lotets. N'Apollònia Nadal i na Xisca Maimó, se presentaren voluntàries per dur la preparació dels més petits, i amb molt de gust ho començaren, després, els estudis superiors que ambdues estan cursant a Palma no els ha permès estar tots els dies, dilluns, dimecres i divendres, de cinc-i-mitja a sis-i-mitja, però això no haurà estat problema, ja que, dues companyes seves, també jugadores aventajades del club les substituiran en les seves absències, són na Miquela Oliver i na Maria Francisca

Server.

Parlarem amb n'Apollònia Nadal i ens informa del truí que es duen montat amb els futurs jugadors de bàsquet... -Pensàvem que hauríem de començar a ensenyar-los a fer botar la pilota, controlar-la i fer-la avançar i realment ha estat així, però en contra del que havíem pensat uns quants ja comencen a tenir idea de fer entrades i començar a fer qualche jugada i això ens ha sorprès agradablement. El temps és el que més falta ens fa, quan començarem a treballar amb els nins encara no havíem començat les classes -jo estudiï turisme- i na Xisca també estudia a Palma a la UIB, per això ara na Miquela i na Maria Francisca ens ajuden i ens supleixen alguns dies. Quan els nins hi són tots, una tota sola no els pot controlar i no fan res, hem de ser com a mínim dues. Quant a la resposta és molt positiva, els nins ens fan cas i se senten motivats, és una experiència molt agradable per a ells i per a nosaltres. Ara bé, com és natural el que volen fer els nins i les nines que aprenen és formar equip i jugar amb una altre i amb això estam treballant; el dimecres d'aquesta setmana l'equip mini masculí va

jugar el seu primer encontre i ja demostraren que tenen molta de voluntat. No poden estar entrenant contínuament, han de tenir l'alicient dels encontres, de la competició, que al cap i a la fi és per això per que se preparen.

En Miquel Gual és qui supervisa la feina i té cura de l'escola però ell també té molta de feina com entrenador i directiu. La directiva té molta d'il·lusió que se vagi aprenent i es vagin formant equips de pre-mini i mini i tirar endavant a veure si de tant en tant surt un jugador o jugadora que destaquen un poc tot i sabent conservar l'estructura de l'equip. Perquè, això sí, el bàsquet és sobretot una feina d'equip, aquí no valen individualismes perquè sinó llavors seria quan es perdria tot i la feina feta seria debades.

Recordam n'Apollònia quan va començar a jugar que tenia nou anys, sempre avançava amb molta valentia i de llavors ençà sempre ho ha fet així. Des d'aquesta plana l'animam a que continuï igual i que ensenyi als que li vénen darrera a jugar amb la mateixa fe i valentia que ho ha fet ella. Endavant! ♦

Caça amb cans Eivissencs

Antoni Cladera Salas, campió de Fires

caçador mata el conill amb el gaiato el punt és invalidat ja que és el ca qui ha d'agafar el conill i l'únic que el caçador pot fer és orientar el ca.

El campionat de Balears se celebra en dos llocs de la finca de s'Avall (Ses Salines) i la resta de finques són del terme de Llucmajor ja que aquest és el millor terreny de garriga de Balears. Antoni Cladera insiteix a donar les gràcies als propietaris de les finques, que possibiliten la realització d'aquest tipus de proves.

Per acabar, dir que és una modalitat de caça, tanquil·la ja que no han de matinar i se sol caçar de 3 a 4 hores: a mitjan matí es fa un berenar a Capocorb, se sortegen les finques i de devers les 14 hores

Catalina Font.

Cada any, per les Fires se celebra el campionat local de caça amb cans eivissencs i els tres classificats participen després al Campionat de Balears. Aquestes són unes proves per als empadronats a Llucmajor; és una modalitat de caça que es practica amb una "guarda" de cans, amb un mínim de 4 a un màxim de 6 i aquest darrer campionat de Fires s'ha realitzat amb vuit "guardes".

Cada propietari deixa la seva finca per al concurs i se sortegen per tal que cada guarda en tenguí una d'assignada. Enguany a n'Antoni Cladera li va tocar caçar a son Granada i de 17 conills en va agafar 15, xifra considerada extraordinària i que li valgué el campionat de Fires 96. Amb aquest triomf A. Cladera fa tres anys consecutius que s'alça primer classificat en la modalitat de caça amb cans eivissencs.

Un "jutge" és qui adjudica la puntuació; per puntuar el mínim és de 8 conills (conills trobats - conills agafats), a partir d'aquest número es van sumant punts i si se n'aconsegueixen menys de vuit, se'n descompten.

Obviament aquesta raça de cans té unes característiques especials: molta agilitat i una oïda finíssima. La seva caça és de sentit, perquè quan han localitzat la presa, amb l'olfacte, l'encalquen a través del sentit de l'oïda. Per al nostre campió, l'èxit no és del caçador sinó dels cans, tot i que d'una finca a una altra hi pot haver molta diferència ja que en una pot haver-hi molts conills que estiguin poc encaçats mentre que pot tocar una finca amb pocs conills i la dificultat de puntuar és major.

Val a dir que el caçador no duu cap arma, només un gaiato i una cantimplora amb aigua per als cans. Si un

CAMISETES
XANDALLS

PLAÇA 18
serigrafia

PLAÇA ESPANYA, 18
07620 LLUCMAJOR (MALLORCA)
TELÈFON 66 04 22

Notes columbòfiles del mes d'octubre:

Joan Jaume

El Club Colombòfil Lluçmajorer, en aquest mes d'octubre de 1996, ha duit a terme les següents activitats:

Pla d'entrenament:

La Junta Directiva, a proposta del President de Curses, D. Llorenç Tomàs, va aprovar el següent pla d'entrenament pels coloms que aquesta temporada hi prendran part.

Els punts d'amollada	Data
SON MULET.....	6-11-96
SON MARRANO.....	13-11-96
ES LLOBETS.....	20-11-96
SES COVETES.....	27-11-96
SA COLÒNIA.....	4-12-96
SANTANYI.....	11-12-96
ENCRUAMENT DE PETRA	
"CRUCE" DE PETRA.....	18-12-96
INCA.....	27-12-96
BUNYOLA.....	3-01-97
CASINO.....	8-01-97
SANTA PONÇA.....	15-01-97
PORT D'ANDRAIX.....	22-01-97

La finalitat d'aquests amollades és potenciar el sentit d'orientació dels nostres animals, a la vegada que donar-los a conèixer l'espai que travessaran una vegada arribin a les

notres costes des d'Eivissa o la Península a l'època de curses.

MEMORIAL BERNAT VADELL:

La cursa es farà amb quatre amollades en els següents punts:

- PORT D'ALCÚDIA.
- CALA D'OR.
- PORTO CRISTO.
- CALA RAJADA.
- PORT D'ANDRATX.
- I SANTA PONÇA.

El dia de la cursa es treurà a sort el punt d'amollada. Podran prendre part tots els socis amb un màxim de 5 coloms i un mínim de 3. Les dates de les amollades seran: 1, 6, 8 i 12 de desembre de 1996.

CURSA DES REIS:

Oberte a tots els socis, es farà a una amollada en el PORT DE SÓLLER amb un equip de tres coloms per concursant.

AMOLLADA DE FIRES:

El dia de la Darrera Fira, 13 d'octubre, es va dur a terme l'amollada de més de 700 coloms al recinte de les xifres, envoltants del Col.legi Rei Jaume III, a l'arribada de les autoritats illenques.

VACUNACIÓ:

La vacuna de PARAMIXOVIROSIS va ser inoculada als coloms dia 27 d'octubre.

Es preten evitar que els coloms agafin aquesta malaltia que afecta la major part d'aus de corral. La malura fou descrita per primera vegada l'any 1926 a la ciutat de Newcastle, Anglaterra. Està motivada per un virus, un Paramixovirus. És molt greu i contagiosa. En un principi va afectar principalment a les gallines, però també altres espècies com els coloms. Entre els anys 1971 i 1973 es donen els primers casos amb coloms i l'any 1981 apareix, per primera vegada, com epidèmia a l'Estat Espanyol i a altres països de la mediterrània. Es apartir d'aquesta data que s'ha anat repetint periòdicament entre els nostres animals.

Aspectes clínics de la malaltia: el període d'incubació és molt variable, passa d'uns pocs dies a setmanes. Les vies naturals d'entrada d'aquesta malura són l'ull, el nas i la boca. La infecció es transmet per contagi directe a partir de les segregacions i excrecions dels coloms malalts. Els primers símptomes són trastorns de l'aparell digestiu, diarrees produïdes per la destrucció de cèl.lules intestinals. Els segueixen trastorns nerviosos que són molt característics: els tremola el cap, la torticollis (el cap invertit), pèrdua del sentit de l'equilibri (cauen amb molta facilitat, volen sense direcció,...), trastorns de la vista (les aus piquen al costat dels grans), paràlisi d'una o més extremitats,... la quantitat d'animals malalts se situa entre un 30% i un 70%. Si bé, la mortandad, és, només, d'un 10%.

Tractament: no existeix cap tractament específic, ja que els virus no són sensibles als antibiòtics bacterians. El medicament només ajudarà al colom a vèncer la malaltia.

40

TALLERS MARINA

AGENT OFICIAL PEUGEOT

Partner

Expert

ELS NOSTRES VEHICLES INDUSTRIALS VOS OFEREIXEN ROBUSTESA, FIABILITAT, COMODITAT, SEGURETAT I MANEJABILITAT
C/. MARINA, 104 - TEL. 66 05 21
EXPOSICIÓ I VENDA: C/. MARINA S/N. - LLUCMAJOR

Entre noltros

Naixements

- 1.- Vanessa-Madeleine-Monika Borck, filla de Mark i de Madeleine, 27-9-96.
- 2.- Miquel-Àngel Pons Fernandez, fill d'Antoni i Isabel, 29-9-96.
- 3.- Marc Ochoa Nadal, fill de Francesc i Catalina, 10-10-96.
- 4.- María-Magdalena Reda Ribas, filla de Bernat i Catalina, 12-10-96.
- 5.- Thais Carco Ferrà, filla d'Antoni i Mª Del Carme, 14-10-96.
- 6.- Ana-María Jareño Cifuentes, filla de José i Remedios, 20-10-96.
- 7.- Lorena Tirado Molero, filla de Juan-José i Josefa, 19-10-96.
- 8.- Miquel Tomàs Tomàs, fill de Jaume i Marfa, 31-10-96.
- 9.- José Alfaro Martínez, fill de José i María, 29-10-96.

Matrimonis

- 1.- Joan-Lluís Martín Cardona - María Magdalena Noguera Cantallops, 7-9-96, a l'Esgl. Sant Bonaventura.
- 2.- Victor-Manuel Rubio Mantos - Àngela Soler Sanchez, 20-9-96, a l'Esgl. de Sant Bonaventura.
- 3.- Pere Ramis Pocoví - Antonia Sbert Jaume, 29-9-96, a l'Esgl. Sant Bonaventura.
- 4.- Damià Coll Esciband - Manuela Mingorance Pujol, 7-9-96, a la Parròquia de Sant Miquel.
- 5.- Gabriel Ramos Higuero - Francisca Gutierrez Milla, 5-10-96, a l'Esgl. de Sant Bonaventura.
- 6.- José Henares Jimenez - Ana María Gutierrez Sanchez, 25-9-96, a la Parròquia de Sant Miquel.
- 7.- Francesc-Antoni Adrover Màrmol - Dolores Cosano Arjona, 12-10-96, a l'Esgl. Ntra. Sra. de la Lactància.

Defuncions

- 1.- José-Lluís Aranguez Diaz-Peñalver, 26-9-96, als 45 anys.
- 2.- María Barceló Bonet, 8-10-96, als 80 anys.
- 3.- Gabriel Niell Matas, 27-9-96, als 78 anys.
- 4.- Catalina Vich Salvà, 27-9-96, als 81 anys.
- 5.- Andreu Orell Salvà, 11-10-96, als 22 anys.
- 6.- Mervyn-Lewis Jenkins, 8-9-96, als 63 anys.
- 7.- Dawn-Marie Parker, 11-9-96, als 30 anys.
- 8.- Rafel Fiol Adrover, 20-9-96, als 78 anys.
- 9.- María Verd Florit, 20-9-96, als 84 anys.
- 10.- Bartomeu Arrom Mir, 22-9-96, als 81 anys.
- 11.- Francesca-Aina Martí Monserrat, 30-9-96, als 80 anys. ♦

COSMETICA
PERFUMERIA
REGALS
ROBA INTERIOR

Infants, home i dona

C/. Major, 101 - Tel. 12 01 34 - C/. Convent, 34 - Tel. 66 23 33
(Llucmajor)

I ara també al SUPERMERCAT PROHENS de
dilluns a divendres de les 17:30 a les 19:30
hores Tel. 12 01 64 • LLUCMAJOR

SORTIDES ESPECIALS
PER A GRUPS

OFERTES A
CANÀRIES

LLARGUES
DISTÀNCIES

SORTIDES DE
L'INSERSO

C/. Maria Antònia Salvà, 38
Tel. 44 22 50 • Fax. 44 11 10

S'ARENAL

Sopa de lletres

12 eines tradicionalment emprades
en els obradors de fusters i ebenistes

T	E	A	O	B	N	O	V	E	J	A	C
C	N	R	T	E	C	M	L	V	O	D	A
N	A	E	A	R	O	D	A	Z	L	A	G
A	O	L	R	C	A	R	T	C	T	U	E
B	C	A	Q	R	X	A	N	O	T	A	U
E	T	G	A	M	O	X	E	R	R	A	C
B	N	R	E	C	X	C	M	A	P	F	Q
A	R	M	Y	O	I	V	A	C	T	B	A
Z	I	X	S	M	D	Z	R	T	O	Q	N
R	B	Z	E	G	B	P	R	C	N	G	A
A	O	N	D	P	T	X	E	F	V	U	L
S	T	O	Q	E	Y	L	F	Z	A	E	P
C	R	B	S	U	L	F	A	X	B	O	M

42

Solució del mes passat

- Beat Ramon Llull
- Caputxins
- Corpus Christi
- Dominiques
- L'Assumpció
- L'Encarnació
- L'Esperit Sant
- Sant Francesc
- La Seu
- La Sang
- Montision
- Sant Miquel

A totes les cases solen tenir ben arreglat l'aiguavés de davant, bé per al plaer personal de veure'l així, bé per fer bona impressió als externs.

De les quatre rotondes que hi ha al nostre poble n'hi ha dues de molt cuidades.

La del Molí, ni fu ni fa, i la de la carretera d'Algaida que ens uneix amb el centre està abandonada de la mà... del BATLE.

És veritat que amb unes arques municipals que per no tenir, no tenen ni pols ni teranyines, poques coses es poden fer, però també ho és que els ullastres plantats al camp de futbol han estat un encert i a un cost mínim.

Tres ullastres dins la rotonda i passar-hi el motocul·tor un pic cada mes no és cosa que afegís al banyat, i, a més, canviaria la mala imatge que fa. ♦

Servei de begudes
i menjars de qualitat
a bon preu

Avda. Carles V
Tel. 66 11 17

Restaurant

Gran Via

Noces - Banquets - Comunions
i Bateigs

Informació: Tel. 66 03 17- LLUCMAJOR

BARTOMEU JAUME NADAL, S.A.

Ronda Migjorn, s/n - Tels. 66 01 40 i 66 00 41

SYP
SERVEI I PREU

*ESTALVIAU APROFITANT
EL NOSTRE «MENÚ»*

Agraïm la vostra visita

LA MILLOR BOTIGA DE CADA DIA

C/. Nicolau Taberner, 39 - Tels. 12 06 97 - 12 06 98

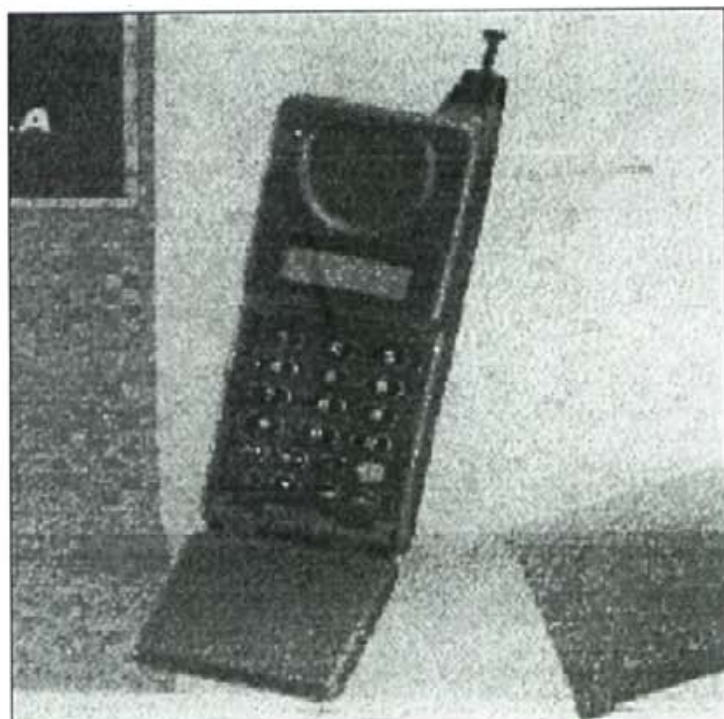
AUTO - ELECTRIC
Barceló

S.L.

AlliedSignal
AUTOMOTIVE
Bendix®

Ronda Ponent, 26 - Tel. 66 01 70

- **Li regalamos aquest telèfon mòbil per un canvi d'olis o per la compra superior a cinc mil pessetes.**

- **Nota**

S'haurà de donar d'alta.

SEAT

**Rubí Automòviles
Llucmajor, S.L.**

Ctra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

Te prometemos que nada ha cambiado

Cambiar para que nada cambie, evolucionar para que todo siga igual. El nuevo GTI. En su interior, un evidente sentido de la estética reflejado en detalles como la emblemática

pelota de golf en la palanca de cambio.
Por fuera, las nuevas llantas de aleación de tres piezas ponen de manifiesto la rebeldía de su

carácter. Y en el corazón un motor de hasta 150 CV de potencia.

El nuevo GTI es, una vez más, el ideal a batir, un coche que levanta todo tipo de envidias, obsesiones y comparaciones con las que el conductor del GTI ya ha aprendido a convivir. Un coche que al probarlo, convierte en banal la sensación que pueda experimentarse al volante de otros coches.

Potencia, belleza y carácter. Una conquista que quizá tu coche actual no tenga. Pero no te preocupes, porque no es el único.

Nuevo Golf GTI 16 V 150 CV. con ABS, EDS, doble airbag, aire acondicionado, dirección asistida, cierre centralizado, elevalunas eléctrica, computadora de a bordo, llantas de aleación ABS, asientos Recaro, faros antiniebla, etc.

Nuevo Golf GTI 115 CV. con el mismo equipamiento que la versión 16V 150 CV (excepto EDS opcional).

Nuevo Golf GTI